Camí Ral 39

Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons

Gener de 2015 número 39

Ajuntament de Copons

Copons

Camí Ral 39

Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons
Edita: Ajuntament de Copons, Àrea Municipal de Cultura
Àngel Guimerà, 8, 08289 Copons, Anoia, Tel. 938 090 000 Fax: 938 090 013
Correu electrònic: camiral@copons.net
www.camiral.net
Disseny i maqueta: espaiGràfic, Igualada
Dipòsit legal: B-7571-96
Tiratge: 300 exemplars

Publicació periòdica
Imatge portada: Moli del Mig **Foto:** Ramon Pallarés
Coordinació: Maria Gràcia Carreras Verdaguer, Elisenda Mercadal Segura i Núria Pons Torrents
Agraïm la col·laboració d'Ingrid Saumell Gassó i Maria Pilar Carreras Verdaguer

Sumari

3 Editorial
Què s'està fent ...

4 La foto del mes: Accident a la fàbrica de ciment, 1957-58
Negociants de Copons, visites guiades a un èxit que perdura

5 El Moli del Mig de Copons (l'Anoia)

8 Treballs al camp a la primeria del s. XX. La verema i fer el vi, "Casament a dit"

10 L'entrevista: Lola Brusau Alòs

12 Bastoners de Copons

14 Papallones de Catalunya. Les papallones de nit II

15 Restauració de les pintures de l'església

16 Visita pastoral del Sr. Bisbe, teulada, pintures i goigs de St. Magí

17 Visita a l'observatori de Pujalt
La Castanyada
La trobada anyal de coponencs
Taller de contes

18 Festa Major de Sant Pere de Copons, 2014
InterCopons: Tallers de tardor

19 Futbol
Cursa d'orientació
El grup de teatre La Barraca continua amb entusiasme

20 La Castanyada de la Zer Vent d'Avall
Excursió a Montserrat
Santa Cecília 2014
El tió ja ha arribat a l'escola

21 Ens coneixeu? Els nostres retrats

22 Punt Jove de Copons: L'espai per als joves del municipi
Cursets de natació

23 La Piscina Municipal
Les Festes Majors

24 Resum de fets, activitats i actes de juliol a desembre de 2014

25 La veu del violoncel
I tu què ens recomanes? Carles Mas, Rosa Mata

26 Senyeres: Plaça de l'Església, Argençola

27 Transports i telèfons d'interès

anuària
4a. edició 1997
Millor publicació periòdica d'àmbit local

PREMI
de Comunicació de la Diputació de Barcelona
ARREL DE PUBLICACIONS MUNICIPALS
SANT FELIU DE LLOBREGAT - 1997
Millor butlletí municipal de l'any

Els articles publicats a Camí Ral reflecteixen solament l'opinió dels autors, no forçosament la de l'Ajuntament.

Ja hem arribat al número 39, un llarg recorregut que començava al febrer de 1996, amb la idea de fer una publicació oberta a la participació de tots els veïns, amb articles d'opinió, història, activitats i recull de fotografies.

Molts són els col·laboradors que hi han participat amb els seus escrits, fotografies, els que han corregit, l'equip de redacció i que, gràcies a tots plegats, podem gaudir d'una publicació que arriba a totes les cases pels voltants de la Festa de Sant Sebastià i la Festa Major d'Estiu.

L'any 1997 varem rebre el premi ARREL al millor butlletí municipal i el premi ANUARIA al millor disseny d'una publicació local atorgada a Lluís Jubert, d'Espai Gràfic, que actualment segueix fent el disseny del butlletí, un disseny particular, que ha anat canviant, però conservant la base del bicolor.

Què s'està fent ...

Potser aquest sigui l'últim article que escrigui en aquesta secció. El maig de 2015 hi ha eleccions municipals i no es pot donar res per fet.

Si aquest fos el cas, aprofito l'oportunitat d'aquesta secció per agrair a tothom l'ajuda que m'ha ofert en el desenvolupament de la responsabilitat que em vau confiar. A tothom, però més especialment als treballadors i treballadores de l'Ajuntament, fixos i temporals, que han cregut en un projecte de canvi i s'han implicat i compromès en la seva execució i èxit.

Sense tota l'ajuda rebuda hauria estat impossible la feina feta.

Gràcies a tothom i especialment a ells.

Després de quasi quatre anys al front de l'Ajuntament s'ha restaurat l'equilibri econòmic, tant pel que fa a solvència com a liquiditat, malgrat la Generalitat ens ingressi les obligacions amb més d'un any i mig de retard. Aquesta ha estat una feina ingent i de molt de detall, que en algunes ocasions ha causat tensions, ja que calia donar prioritats. Però feliçment hem arribat al punt de poder afrontar unes obres històriques com la connexió de la sala polivalent a la xarxa elèctrica i la reforma de la carretera per integrar-la juntament amb tota la zona de lleure i esport amb el nucli urbà, sense que això trasbalsi els pressupostos municipals ni el muntant de deute.

Al llarg d'aquesta legislatura també ens hem centrat en mantenir totes les instal·lacions i serveis públics en perfecte funcionament, així com les vies públiques, tant dels nuclis com dels camins. En aquest aspecte vull agrair la col·laboració de molts veïns i veïnes informant-nos de les incidències. Aquesta col·laboració veïnal ens ha permès actuar amb celeritat, evitar mals majors i estalviar-nos molts diners. Gràcies també.

A finals de 2011 s'inicia el projecte Intercopons. Aquesta és la marca que integra totes les activitats anuals del poble, a banda de les festes majors i altres celebracions tradicionals. Des d'Intercopons han sorgit moltes propostes, la majoria de veïns i veïnes que han volgut compartir una idea, un coneixement, una experiència o crear-ne de noves. Joves i no tan joves, de totes les edats han anat participant i ho seguiran fent, espero. També vull donar les gràcies a tots els que hi han posat el seu gra de sorra. Gra a gra es pot fer una muntanya. Gràcies també.

Així les coses, és moment d'anar tancant temes que romanen oberts per deixar-ho tot a punt i plenament operatiu per a la propera legislatura: la zona de lleure i esport, el WEB i les xarxes, l'administració electrònica, el pressupost 2015 i la sol·licitud dels ajuts i subvencions a la Diputació i a la Generalitat per al 2015.

I simultàniament, a reflexionar sobre les properes eleccions...

Cesc Salamé Sabater
Alcalde

La Foto del mes **Accident a la fàbrica de ciment, 1957-58**

Ricard Closa Martínez

"És mig matí i un sol tímid de primavera escalfa les espatlles del Papitu que entrecava patates cofoi de preveure una collita extraordinària. De sobte sent una fresa inusual damunt del seu cap; un brogit de ferro i grava que se li fa estrany. Acte seguit un pressentiment el fa allunyar-se d'una revolada del marge que el separa de la carretera, quatre metres damunt seu. Unes quantes passes més enllà gira el cap i veu aquell camió estimbar-se just on ell havia estat feia tan sols uns instants, damunt de les patateres, ara esclafades sota el pes del ferro. Encara amb el cavaguet als dits tremolosos, es treu la boina, s'eixuga el front i es senya.
—Mare de Déu Sinyor!!!
Exclama, aclaparat."

Des del moll de càrrega de la fàbrica del ciment, a l'altra banda de la carretera de Veciana, un camió es va desfrenar quan tot just el començaven a carregar de sacs de ciment i, travessant la carretera, va anar a caure pel marge que va a donar als horts. No hi va haver ferits, sortosament, ja que dins el camió no hi havia ningú. Més

tard, una de les grues de Suarez i Soler va remuntar el camió per retornar-lo a la carretera, moment que recull la imatge.

Aquest camió de la marca Pegaso, model Barajas, —segons ens explica apassionadament Antoni Vila— podia carregar fins a 300 sacs de ciment que representaven 7500 kg (7'5Tm) i feia tres viatges a Barcelona al dia. La grua que el retorna a la carretera, de Suarez i Soler... Fixeu-vos com les rodes deixen de tocar a terra degut al contrapès que suposa alçar el camió estimbat.

L'Antoni hi reconeix entre els personatges de la foto al Mingo, encarregat de la fàbrica; el Jordi, fill del Mingo; el Jesús Espinosa i el Jaume Pujabet.

En aquell moment el propietari de la fàbrica era el Sr. Roig. ■

Negociants de Copons, **visites guiades a un èxit que perdura**

Jaume Ortínez Vives

Uns vint-i-cinc socis de l'Agrupació Cultural Folklòrica Barcelona inauguraren les visites guiades al món dels Negociants de Copons. En quedaren sorpresos i en parlen amb entusiasme.

La Regidora de Cultura de l'Ajuntament els donà la benvinguda i els presentà al jove historiador Edgar Rodríguez, qui els anà conduint pels nostres carrers i places tot explicant la trajectòria d'una colla de famílies coponenques que van reeixir -i algunes segueixen fent-ho segles després- en les seves activitats comercials.

Aquell matí de dissabte d'octubre es posava en marxa aquest servei de visita guiada al nostre patrimoni tangible i intangible, que s'anirà repetint al llarg de l'any.

Es prepara una visita especial dedicada a tots els coponencs i també una altra adreçada a estudiants de carreres empresarials a qui acompanyaran alguns dels seus professors.

Recentment, a Calaf, i amb motiu dels actes del mil·lenari de la vila, es va celebrar una conferència del professor Antón Costas, president del Cercle d'Economia. Costas es va referir repetidament als comerciants de Copons i de Calaf com a causa de la trajectòria de Laureà Figuerola com a Ministre d'Economia i que imposés la pesseta catalana com a moneda única a Espanya. ■

CEDIDES PER L'ARXIU MEMORAL

MARIA GRÀCIA CARRERAS VERDAGUER

El Molí del Mig de Copons (l'Anoia)

Núria Cabañas / Pere Tardà

Treballs durant el procés d'excavació

Entre els mesos de juliol i agost de 2014 i arran del projecte per la recuperació del Molí del Mig, promogut per l'Ajuntament de Copons, el Consell Comarcal i executat per l'empresa Cat Patrimoni i 11[1] voluntaris que han format part del camp de treball, s'ha dut a terme una intervenció arqueològica amb la finalitat de documentar les restes existents del conjunt arquitectònic, format per un molí fariner i un molí d'oli i posar en valor i recuperar un espai vinculat a la història econòmica i social del municipi de Copons.

El municipi de Copons (Anoia) es troba entre dues valls al peu de les serres de Rubió i dels Vinyal, drenades per la Riera Gran o torrent de l'Olla, que rep la riera de Veciana just quan aquesta entra al municipi, i la riera de Sant Pere, que formen l'aiguabarreig al sector de capçalera de l'Anoia en sortir de l'altiplà de Calaf i entrar a la Conca d'Òdena. L'aigua sempre ha estat un bé molt preuat, ja que es té constància de l'aprofitament de les aigües del riu Anoia pel funcionament dels molins fariners del municipi des de l'edat mitjana, dels que es conserven nombrosos molins fariners: Molí del Vilella, Molí Torre de la Masia, Molí del Gelabert...

Breu història del Molí del Mig

El Molí del Mig, conegut també amb els noms del molí del Castell, del molí del Carlà o del molí dels Carbonell, és un edifici que forma part d'un conjunt de tres molins (Molí de Dalt, Molí del Mig i Molí de Baix o de Madora) situats a la riba esquerra del riu Anoia, a la zona d'horta del camí de les Basses, al NO del casc urbà de Copons. El molí obtenia l'aigua pel desguàs del molí del Comú o de Dalt mitjançant una mina soterrada, que discorre per sota del Camí de les Basses, que la conduïa a la bassa situada a la part posterior de l'edifici. Aquest mateix sistema es repetia a l'hora d'omplir la bassa del molí de la Madora o de Baix.

La primera notícia documentada sobre l'existència del Molí del Mig és del 9 de setembre de 1618, i correspon a l'autorització feta per la Intendència General del principat de Catalunya als antecessors de Josep Carbonell Casas per emprar les aigües de la riera de la Fontdolla i de totes aquelles altres que puguin recollir-se per omplir la bassa del molí. Inicialment, el molí s'anomenava Molí del Carlà, ja que en un document de 1778 es diu que antigament era anomenat així.

L'any 1778, el molí era propietat de Josep Carbonell i Cases. El 5 de setembre d'aquest mateix any, en Josep Carbonell Cases demanava autorització per poder construir un molí d'oli hidràulic a l'edifici del molí fariner, aprofitant les mateixes aigües a canvi del pagament de l'entrada corresponent i d'un cens moderat. També sol·licitava que fos en règim d'exclusivitat i que no s'atorgués a cap veí de la vila la possibilitat de construir un molí d'oli d'aquestes característiques, ja que els únics molins que existien eren de sang (el mecanisme del molí funcionava amb la força animal) i aquest suposava una millora tècnica important.

El 14 de novembre de 1778 el Caballero subdelegado de Cervera emeté un informe on s'afirmava que la concessió de l'establiment del molí d'oli no suposava cap perjudici sinó al contrari, podia ser avantatjós per a la població. El 7 de gener de 1779 el fiscal de sa Majestat, i havent vist l'informe presentat pel Caballero subdelegado de Cervera, concedí la possibilitat de construir el molí d'oli i concretà les condicions d'aquesta nova adjudicació on s'especificava que mentre funcionés el molí d'oli no podia funcionar el molí fariner i a l'inrevés.

A partir d'aquest moment, es començà a modificar l'edifici per poder construir el molí d'oli, encara que no es mencionen exactament quins foren.

L'any 1851 el propietari del molí era José Carbonell Oliva. Per la documentació és possible suposar que el molí estaria arrendat i que rebria una quantitat econòmica com arrendatari però no es parla de cap quantitat de pagament a raó del molí d'oli. És possible que el molí de José Carbonell no tingués cap competència ja que en un document de 1858 es diu que l'estat del molí era ruïnós.

L'any 1879 passà a mans de Raimundo Riba i Prat, que va inscriure la compra – venda a Josep Riba i Aguilera, però no serà fins al març de 1884 que queda inscrita definitivament al seu nom. El 3 de setembre de 1898 el molí fou arrendat a Ramon Martí Rodo per 50 anys. L'explotació durà poc, ja que l'any 1902 l'arrendament fou declarat nul per la sentència judicial de l'any 1899 a instància de Raimundo Riba i Prat.

El 15 de setembre de 1905 el molí fou inscrit a nom de Francisco Riba y Ferrer, fill de Josep Riba i Aguilera, nou propietari del molí. L'any 1921 el va hipotecar en garantia de 1000 pessetes que li havia prestat el seu veí, José Verges Guarro.

Durant aquest període, els arrendataris i moliners eren Pere Tomàs Cortadellas i el seu fill Ramon Tomàs Roca, que també tenien l'explotació del molí de guix de Cal Madora i del molí de Dalt.

Un cop finalitzada la Guerra Civil, la finca era propietat de la vídua de Francisco Riba i Ferrer, Dolors Martí Rodó. Després d'un seguit de demandes per part de la senyora Antonia Maria Riba Baliu, el molí i altres propietats de la família passaren a formar part de la senyora Antonia Maria Riba Baliu.

Després de 1988 va passar a formar part del patrimoni de Manuel Sugranyès.[2]

1. Roger Comorera, Òscar Estalella, Marc Antoni Lladó, Susanna Llopart, Antonino Mestres, Jordi Mercadal, Elisenda Mercadal, Xènia Oller, Meritxell Tardà, Emma Vila, Maria Vila.

2. Micaló A, Vila JM, Amigó, J (2000): Els Molins de Copons (Anoia) a Quaderns Científics i Tècnics de Restauració Monumental, 11. Diputació de Barcelona.

1. Tremuja
2. Graduador
3. Tascons
4. Canalot
5. Aixeta
6. Filoseta
7. Riscle
8. Mola Volandera
9. Mola Sotana
10. Nadilla
11. Boixa
12. Caixa farinera
13. Coll-ferro
14. Arbre
15. Rodet
16. Aleps
17. Xasclet
18. Pany
19. Canal
20. Cacau
21. Banc
22. Agulla
23. Dau
24. Llevador

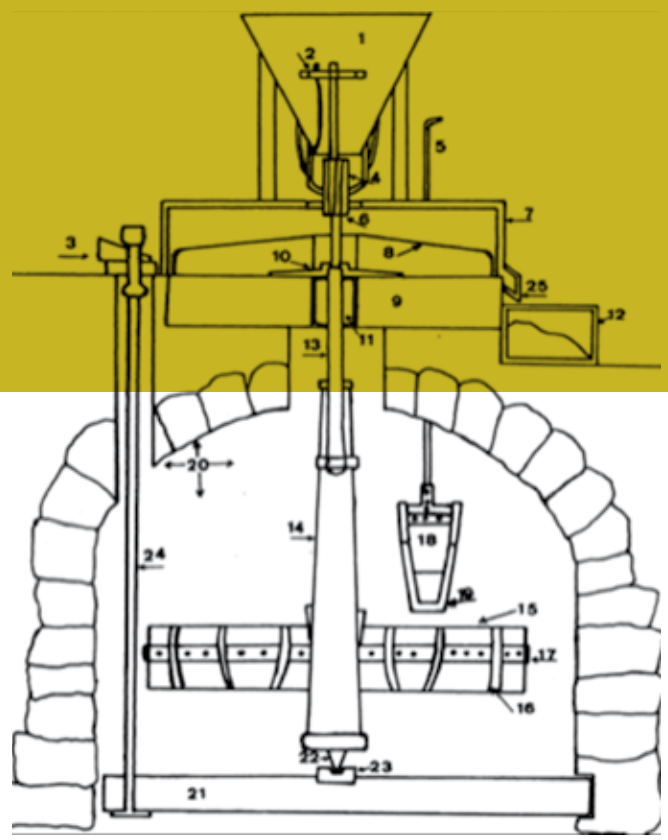

Mecanisme del molí fariner

Resultats de la intervenció arqueològica

Els treballs arqueològics han permès documentar les restes existents del Molí del Mig, format per un molí fariner i un molí d'oli, les quals es troben en un bon estat de conservació, atès que la reutilització dels edificis com a granja de porcs des de la segona meitat del segle XX ha afavorit la seva conservació.

Cronològicament l'edifici del molí fariner cal situar-lo a inicis del segle XVII, segons la documentació escrita, i perdura fins a uns anys després de la Guerra Civil Espanyola, moment en què deixa de funcionar. Pel que fa al molí de l'oli, la seva edificació cal situar-la a finals del segle XVIII fins a la dècada dels anys trenta del segle XX.

Molí Fariner

Actualment, l'edifici, de planta quadrangular consta de la sala de l'obrador i del carcabà, tot i que a mitjans del segle XX encara conservava intacte les parets de la planta pis del moliner. La paret no correspon a la paret de la bassa on hi ha situat el pou de pressió.

JOAN SOLÉ

Primer pla detall de l'accés al carcabà. Segon pla la mola sotana *in situ* i la mola volandera

Vista de les dues sales del carcabà del molí fariner

L'accés a l'interior de la sala de l'obrador és mitjançant tres graons, situats a la façana SE. L'estança es troba pavimentada amb lloses de grans dimensions i en alguns casos s'hi pot observar restes de pedra de mola aprofitada com a llosa de paviment. Aquest fet no és d'estranyar, ja que si la pedra es trencava o havia quedat en desús, aquesta es reaprofitava per un altre ús.

Al fons de l'estança s'hi troben les moles, situades sobre una petita tarima més elevada, ja que a la part inferior s'hi col·locaven les caixes de farina. A les moles és on es col·locava el gra per a ser aixafat i convertir-se en farina. Actualment, es conserva una mola sotana fixa in situ tot i que originalment n'hi havia dues. L'absència de la segona mola pot estar relacionada amb la construcció del molí de l'oli; ja que en aquest moment, una de les moles va deixar de funcionar, probablement o bé perquè no era necessari moldre tant gra, atès que en el municipi de Copons hi ha una gran quantitat de molins fariners, o bé per la diversificació de la producció (farina i oli) atès que si funcionava un molí no podia funcionar l'altre, i cada mola funcionava de manera separada.

Sota l'obrador s'hi troba el carcabà, al qual s'hi accedia per una obertura al paviment de l'obrador i a través de cinc graons. Aquest accés estava cobert per una fusta.

A l'interior del carcabà, s'hi ha documentat el mecanisme de funcionament del molí, està dividit en dues sales, una per a cada mola, separades entre si per un arc apuntat. El procés d'excavació d'aquesta zona, concretament a la primera sala, s'ha documentat en una moneda de Felip IV resegellada en dues ocasions: primer per valor de VI maravedís (any 1636) i el segon cop resegellada per valor de IIII maravedís (any 1654-1655).

De les parts que configuren el mecanisme del molí s'ha conservat el banc, les restes del llevador, el pany i la canal. El mecanisme del molí és bastant senzill. A l'interior del carcabà hi hauria el rodet sobre el qual l'aigua exerceix pressió per moure'l. L'aigua

Moneda resallada per Felip IV

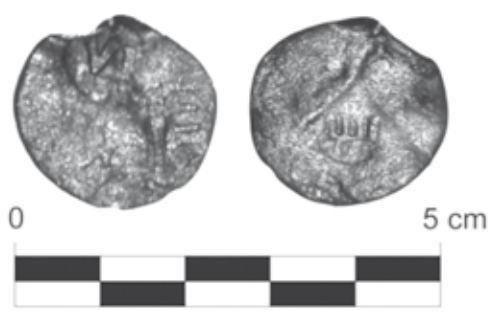

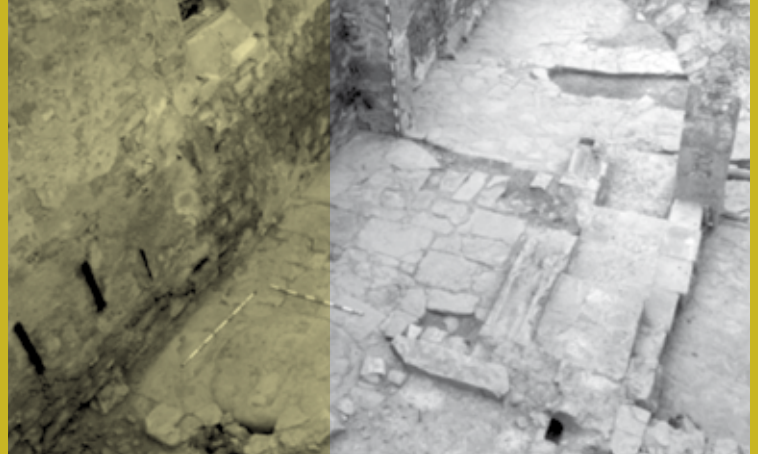

Vista general del molí de l'oli

Trull documentat al Molí del Mig

provinent de la bassa surt amb força pel pany (correspon a un tipus de comporta) i va a parar a la canal, la qual dirigeix l'aigua cap al rodet. La pressió de l'aigua fa moure el rodet i aquest la mola volandera, ambdues parts unides per l'arbre. L'arbre està encaixat al banc (biga de fusta col·locada horitzontalment) mitjançant un dau de ferro.

Molí d'Oli

Actualment de l'antic molí de l'oli només en tenim la meitat de l'edifici. Segons les fonts documentals, l'any 1778 el propietari del molí fariner demanava autorització per poder construir un molí d'oli hidràulic i sembla que a partir d'aquest moment s'iniciaren les obres de remodelació i ampliació del Molí del Mig. Durant els treballs arqueològics s'ha recuperat una llinda, que correspondria a la porta d'accés principal del molí de l'oli amb la data esculpida de 1794, corresponent al moment final de la seva edificació. El molí va estar en ús, segons la documentació, fins a la dècada dels anys trenta del segle XX.

Les obres de construcció de l'edifici del molí d'oli, annexionat al molí fariner, van causar algunes modificacions estructurals al molí fariner. Així, s'obriren dues portes a la paret NE, per tal de comunicar els dos molins de manera interna; no obstant, cadascun d'ells tindria el seu accés principal a la façana SE.

L'elaboració de l'oli es pot dividir en tres operacions: la mòlta (trull), la premsa i la tria i emmagatzematge.

La intervenció arqueològica ens ha permès identificar la zona del trull, on es portaria a terme la mòlta de les olives, i un dels extrems on estaria la premsa de biga i lliure, concretament on es troba situat el quintar.[3]

Com ja hem dit, l'accés es troba situat a la façana SE. Un cop a l'interior sembla que hi hauria un espai possiblement on deixar les olives acabades de collir i col·locar-les a la tremuja. A continuació d'aquest espai hi trobem la zona del trull.

El trull és on es xafaven les olives fins a convertir-les en pasta. El funcionament és el següent: les olives es col·locaven a la tremuja i d'aquí passaven a la sotamola i eren aixafades pel corró. La pasta que en sorgia anava a parar a la pastera del trull.

Els treballs d'excavació ens han permès identificar una modificació de les dimensions de la sotamola. Sembla ser que inicialment era de dimensions més grans i que posteriorment, per raons que desconeixem, en construïren una altra de dimensions més reduïdes.

Tot aquest mecanisme normalment era accionat per la força d'un animal (molí de sang). No obstant, en aquest cas era accionat per la força de l'aigua, utilitzant el mateix sistema que el molí fariner comentat anteriorment. Des de l'accés del carcabà del molí fariner s'accedeix també a l'estança destinada al funcionament del molí de l'oli, és a dir que el carcabà constava de tres sales (dues del molí fariner i una del molí de l'oli). Cal remarcar que els molins d'oli no eren moguts per l'aigua sinó per la força d'animals; aquest fet és el que fa que aquest molí sigui singular.

La pasta d'oliva que se'n obté es diposita als esportins, col·locats un damunt de l'altre per després premsar-los a la premsa de biga i obtenir-ne l'oli.

A tocar del trull s'ha identificat una pica que possiblement actuaria com a fornal per escalfar l'aigua que s'havia d'abocar sobre els esportins plens de pasta d'oliva. Aquest procés permetia per una banda a separar l'oli de la pasta, a purificar l'oli ja que l'aigua calenta té un efecte esterilitzador i a emportar-se totes les impureses per poder elaborar un bon producte. Posteriorment, aquest oli anava a parar a les piques de triar on s'utilitzava el sistema de decantació. Malauradament, aquest espai no s'ha localitzat ja que es trobaria situat a l'extrem oposat de la premsa que hem documentat. ■

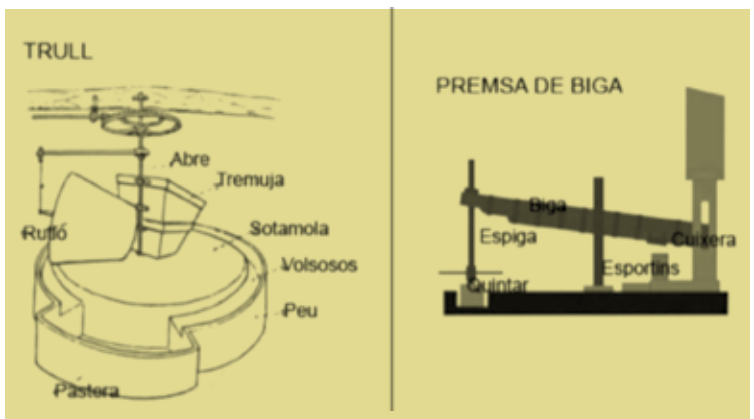

Mecanisme del molí de l'oli

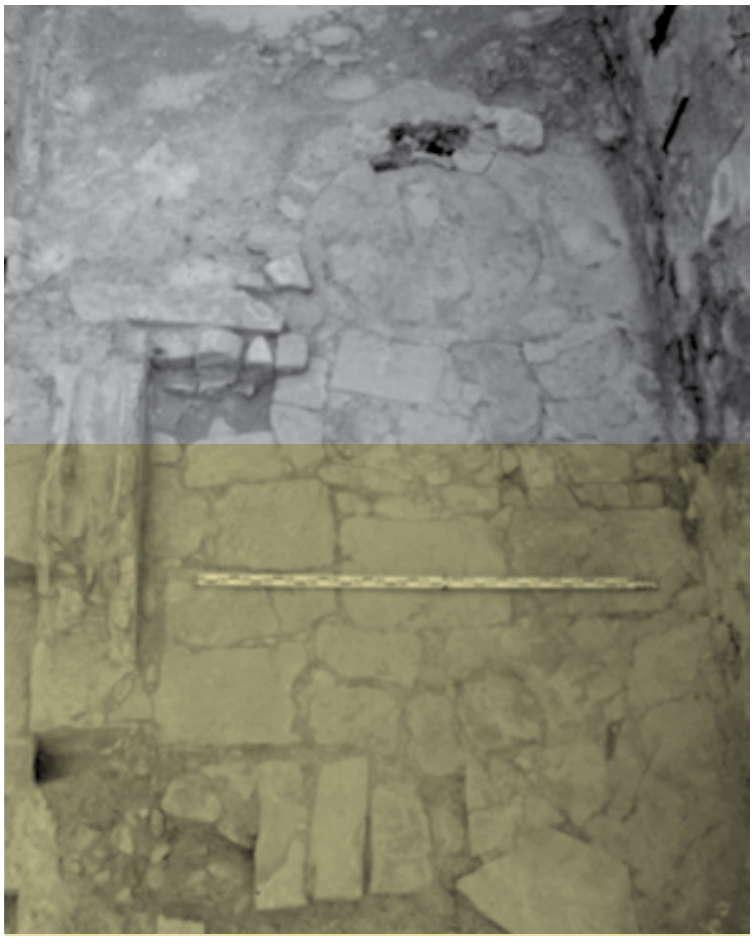

Quintar de la premsa de biga

3. Pedra de grans dimensions adherida a la part inferior de l'espiga de la biga, i que a força de rodar a l'espiga arriba a alçar-se de terra per reforçar la pressió de la biga damunt els esportins i així pugui fer sortir la mescla de l'oli i aigua calenta per després separar-ho. Actua com a contrapès.

Treballs al camp a la primeria del s. XX
La verema i fer el vi, "Casament a dit"

Montserrat Galí Segués

Això és el que aquest cop ens explica en Roc, mentre va aprenent els secrets de la vinya i del vi:

Al final de l'estiu, després de totes les feines de batre, ens queda la feinada de les ametlles. Però ens ho prenem amb tranquil·litat. Si fa alguna pluja aprofitem per llaurar, ja que així trobem la terra més amorosida i la mula no ha de treballar tan fort.
Però arriba el temps de la verema. A casa collim el raïm quan està ben madur, tot i que alguna vegada una pedregada de finals de setembre ens ha esgarrat la collita.
L'àvia ja frissa per tenir-ho tot a punt. Estàvem traient la pellofa de les ametlles quan l'àvia em crida:
— Roc, quan puguis hauries de preparar les portadores de collir raïm...
— Sí, àvia —vaig respondre avorrit com ja estava d'esquitllar ametlles— ara mateix vinc.
L'avi que ho va sentir va comentar:
— És veritat! Ja s'acosta la verema. Els gotims de raïm ja són força madurs. Demà podríem netejar el cub, el vaixell i les bótes.
— Demà hem d'acabar de llaurar la feixa llarga —va contestar el pare—, *però demà passat ens hi podem posar. Tot ha d'estar ben net per tal que el vi se'ns conservi.*
— Àvia, ja sóc aquí. Què haig de fer per preparar les portadores?
— Mira Roc: —em respon amb ullets il·lusionats— *cal posar les portadores en remull en el safareig més gran. Vés fent viatges i procura que totes quedin cobertes d'aigua.*
— I per què haig de banyar les portadores? —vaig contestar—
— Perquè, havent passat tot un any, les dogues de fusta que formen les portadores s'ha ressecat i els cèrcols ballen. Si poséssim el raïm en aquestes portadores perdríem tot el most (suc de raïm) que va desprenent el raïm quan l'atapeïm dins la portadora. Amb l'aigua les dogues s'inflaran de nou i amb els cèrcols a lloc quedaran ben segellades.
I així ho vaig fer. Quan vàrem acabar de llaurar la feixa llarga netejàrem el cub. Primer cal entrar, des de dalt amb una cordeta, un llum d'oli cap a dins del cub. Si el llum resta encès vol dir que hi ha oxigen i hi podem entrar nosaltres. Un cop a dins: vinga aigua i sabó per netejar els cairons vitrificats. Després galledes d'aigua per esbandir-ho tot bé. Un cop net fem un feixet de garric per tapar, des de dins del cub, la sortida de la boixa (sortida del cub, per on ha sortit tota l'aigua de netejar i que després servirà per fer sortir el vi). El fem aguantar amb un parell de pedres . El feix de garric farà de colador. I tot seguit tanquem bé el cub.
Per fer ben netes les bótes i el vaixell (bóta molt gran de fusta), cal rascar les parets i el fons amb " l'escurabótes". Després l'àvia prepara vi bullit amb nous verdes que el deixem dos dies dins les bótes i el vaixell. Finalment traiem el vi i cremem lluquet, per desinfectar-ho bé.
Ja és arribat el dia de la verema. De bon matí carreguem el carro amb els coves, les portadores, els somalés, que són els pals per portar portadores, els falçons, el menjar i marxem cap a la vinya tota la colla: els avis, els pares, en Perot i la seva dona, que hem llogat per la verema, en Miquel i jo.
Pel camí ens trobem el carro dels de can Boix, que ara viuen a Barcelona. En veure el carro m'estiro tot el que puc per saber si hi va la Roser, la filla del Sr. Boix. Sí!!! Ha vingut a veremar! Potser la podré veure una micona i potser hi podré parlar. Com em recordo de quan va pujar a ventar i mesurar el dia que vàrem batre a la seva era! La Roser és una noia molt simpàtica... i bonica... i em va oferir unes galetes que eren una dolçor!!!
Arribats a la vinya fem parelles, ja que va millor per portar les portadores cap al carro. Amb els falçons tallem els gotims de raïm i els posem en els cabassos. Quan els cabassos són plens els buidem a les portadores. Quan les portadores són plenes, i ben atapeïdes pressionant amb la "masseta", les portem prop del carro. Abans de començar el pare ens ha recordat:
— Alerta amb els falçons que ahir l'avi els va esmolar de valent!
Quan ja tenim les sis portadores plenes, l'àvia crida a esmorzar. No ens ho fem repetir. Però jo, ràpidament, aprofito el descans per anar a fer vistes a la vinya dels Boix, que és propera a la nostra. Per molt que allargui el coll no veig la Roser per enlloc. La mare, que sempre pateix per mi, em va trobar a faltar i em va cridar quan jo ja tornava desil·lusionat:
— Es pot saber d'on véns tu ara?, que no tens gana per esmorzar?
— Oi tant, mare, ara mateix em poso a menjar! —li vaig dir jo.
— No dissimulis Roc —digué l'avi— *Ja he observat que anaves a fer vistes a la vinya dels Boix!!*
— Caram de xicot! —va dir el pare— *Que potser hi ha algú que t'agrada en aquella vinya?*
— Renoi , tots plegats sou ben xafarders! —vaig contestar— *Sí, la Roser és una noia ben bonica. Una mica diferent de totes les de per aquí.*
— Deixa't de xicotes de Barcelona. Tu t'has de mirar a les mosses d'aquests voltants. Totes són fortes, treballadores i ben eixerides. —digué l'àvia.
— Sí, només falta que ara l'àvia em faci casar amb qui ella vulgui. —vaig protestar.
— Mira noi, jo no vaig pas poder triar i ben bé que m'ha anat. —afegí l'àvia.
— De debò àvia que no va triar a l'avi? —vaig dir amb cara de sorpresa.
— No noi, no. Jo era d'una família de set germans i el meu pare es va morir. Als vuit anys ja feia de minyoneta en una casa de pagès prop de Sant Ramon. Quan ja era una joveneta, un any, per Festa Major, va pujar l'avi a dinar i es va fixar en mi. —digué l'àvia arronsant les espatlles i fent cara de múrria.
Tot seguit intervingué l'avi: *—I la mestressa va dir-me: És treballadora, és llesta, tot ho aprèn, té un bon cor, tots l'estimem molt.... i com que de bonica ja m'ho semblava a mi, la vaig triar.*
— Al cap de poc ja ens vàrem casar. Els primers dies semblava que érem muts, no sabíem que dir-nos. Com que no ens coneixíem!!! Per dormir cadascú a una punta de llit... Aquesta casa se'm feia graaan!!! —contestà l'àvia.
— Però aviat ens vàrem avenir i érem la parella més balladora i riallera de tota la contrada —digué l'avi molt satisfet.
— Caram avis, quina sorpresa em doneu! Però, ara, els temps han canviat. —vaig aclarir.
— Sí Roc, sí, —sentencià el pare— *et podràs casar amb qui vulguis, però ....triala bé!*
Carreguem al carro les portadores; les pugem entre el pare en Perot i jo amb l'ajuda d'una corda lligada a les nanses de la portadora. Enganxem la mula i el pare i l'avi van a descarregar les portadores a casa.
Mentre, tots els altres a tallar gotims i a omplir coves i portadores fins a l'hora de fer la beguda. Un segon camí de portadores amb el carro, mentre tots els altres seguim tallant gotims i ja es fa l'hora de dinar. I a la tarda igual, un parell de viatges de portadores. Amb l'últim viatge tots cap a casa

Falçó, portadora i “masseta”

i allà aboquem el raïm a sobre dels taulons que tapen el cub i l’aixafem amb els peus. En Miquel, el meu germà, ha fet venir uns amics del poble i tots a piar (aixafar) el raïm.
— Som-hi que és per avui! No badeu canalla! —ens diu el pare mentre tots ens ho passem d’allò més bé.
Un cop l’avi i el pare diuen que el raïm esta ben xafat (el most va caient, mentre el piem a dins del cub, amb una part de brisa) tirem tota la brisa a dins del cub, perquè en surti vi negre. Allà fermenta i al cap de 5 o 6 dies ja bull. Un cop ha començat a bullir ja no s’hi pot afegir més most perquè es faria malbé tot. Per això ens cal anar per feina i recollir tot el raïm de les vinyes en pocs dies.
Quan el cub ja fa 8 dies que bull, sempre ens ho mirem amb cura per por de les emanacions, arriba l’hora de tapar-lo. El pare el tapa amb les fustes i sella amb fang. Un cop segellat ja no hi ha res més a fer. El most, la polpa i la brisa que hi ha dins el cub porten llevats i sucre i això fa que el most es transformi en vi.
— Bona feina! —diu l’avi satisfet de veure tot el raïm collit i dins del cub *—ara a esperar un mes quan trascolarem (trasbalsarem) el vi i el posarem a les bótes i al vaixell.*
— Com ho farem per tastar-lo? —vaig preguntar.
— Quan obrim la boixa (canella o aixeta del cub) sabrem quin vi ens ha sortit. —va aclarir el pare.
— Quina feinada que ens dóna el vi. Tot l’any hem d’anar al seu darrera: podar, llaurar, esporgar, esgriolar, ensulfatar, ensofrar, collir, premsar, fer bullir, segellar, trascolar (trasbalsar)... i sense saber si serà prou bo! —vaig afegir.
— I encara quedarà la feina de netejar el cub. Un com hàgim tret tot el vi per la boixa deixarem una setmana que es vagi escorrent bé tota la brisa que hi ha dins el cub. —explica l’avi amb tot detall— *I a continuació entrarem el llum d’oli, per saber si hi ha emanacions. Quan no manqui l’oxigen hi entrarem .... I vinga treure cabassos de brisa cap a la premsa, premsar i recollir l’altre vi.*
— I espera, que un cop estigui a la bóta, encara haurem de trasbalsar-lo dos o tres vegades més —va dir el pare— *així el clarifiquem i evitem que no s’escaldi i es torni agre. El posarem a les portadores i netejarem bé la bóta, amb “l’escurabótes” i hi cremarem lluquet. De moment quietud fins que no obrim la boixa.*
— I quin vi és més bo, el del cub o el que surt de premsar la brisa? —vaig preguntar.
— El que surt de la premsa el prenem per cada dia i el primer —afegí el pare— *el que guardem per les festes i per tot l’any és el que surt de la boixa.*
La boixa, la boixa.... i la noia de cal Boix? Penso de cop i volta. Potser encara és pel poble. Demà em posaré la millor camisa i els millors pantalons per anar a missa. Si la veig li preguntaré... quan marxa..., o... com ha anat la verema..., o... si pujarà per l’aplec de l’ermita de Sant Galderic, a mitjans d’octubre, on fem molta gatzara..., o... si vol passejar per la carretera..., o... Estava fent volar els meus coloms quan la mare crida a sopar: Sopa escaldada de la verdura, verdura i botifarra de la tupina i de postres carquinyolis ben cruixents per celebrar que el vi és dins el cub.
Després de sopar, ben estirat al llit, segueixo pensant amb la noia de cal Boix. Potser si creix... i puja sovint al poble... podrà estimar les coses d’aquí... i podrà ser una bona mestressa! I si no, ja en buscaré alguna de ben eixerida d’aquests verals, perquè a mi, casar-me a dit com els avis... no m’agradarà pas.

El meu agraïment per en Jordi Mercadal per traspassar-me els seus coneixements de la vinya i el vi. ■

Vaixell, bótes, cub i premsa

Lola Brusau Alòs

Rosa Mata Francès

He quedat amb la Lola a l'hora del cafè. Arriba somrient amb les seves malles, cinta al cap, jaqueta esportiva... M'explica que ve de caminar 18 km per Montserrat amb els seus alumnes de l'Insti d'Esparreguera i com que l'Ares i l'Arnau feien festa doncs se'ls ha endut. —L'Arnau ha anat tibant al davant tota l'estona— em diu.

Es fa una mica estrany fer l'entrevista a la Lola. És algú que conec, de la meva edat, amb qui he compartit força coses... però endavant amb les preguntes estàndard per començar:

— Quan vas néixer?

— El 21 de gener del 1969 a Balaguer. Vivia a Balaguer, anava a cole a les monges. El meu pare era banquer, treballava a La Caixa i també al camp perquè els avis eren pagesos. Som 6 germans: 5 nenes i un nen. Tots molt seguits, els primers vam néixer a un per any gairebé. Jo sóc la segona. Ara viuen quatre a Balaguer, un a Barcelona i jo a Copons.

— Vas fer el Batxillerat a Balaguer també?

— Sí, vaig fer el Batxillerat a les monges i el COU ja a l'Insti. Després vaig voler fer INEF però no vaig entrar, aleshores vaig fer un any de magisteri i després vaig tornar a fer les proves d'INEF i ja vaig entrar, a Lleida.

— I l'esport des de quan?

— Sempre havia fet esport. Havia jugat a bàsquet. Aleshores a Balaguer els nens feien futbol i les nenes bàsquet, i ja està. Això era tot. No hi havia més opcions. Jo anava a córrer cros de tant en tant. A casa em deien —on has d'anar a córrer?— Feia els cros però sense fer atletisme i sense entrenar ni res. Hi anàvem quatre gats. Havia anat a algun campionat de Catalunya però poca cosa. Després vaig jugar a bàsquet força temps. I més tard em van venir a buscar per fer un equip de futbol a Balaguer. I jo vaig dir —a buenu, pues vale— Aquí ja tenia 16 o 17 anys. Deuria jugar un any a futbol. Després també em van venir a buscar per fer natació, perquè els faltava gent per anar a no sé quin campionat —i buenu pues, també—.
Quan vaig entrar a l'INEF vaig començar a jugar a rugbi. El primer any agafava el cotxe dels pares per anar a Lleida però el segon any ja m'hi vaig quedar. Vaig jugar a rugbi fins que em vaig quedar embarassada.

— I la feina?

— Quan vaig acabar la carrera vaig trobar feina de seguida a Tàrrega, de profe. Vaig treballar mig any de profe a les monges de Tàrrega i l'any següent ja em vaig presentar a opos i mentrestant a l'Escola Pia de Balaguer entrenava un equip de bàsquet i coordinava les extraescolars. Allà havia d'entrar a treballar l'any següent perquè començaven ESO i necessitaven llicenciats. Però la meva mare sempre insistint que em presentés a opos que si fos funcionària que tal i que qual... i li vaig dir: —si em portes el temari em presento—. I me'l va portar. Li va demanar a la meva germana que vivia a Barcelona que el busqués i em va portar el temari per Setmana Santa i les opos eren a l'estiu i vaig dir —bueno va, em presentaré— Jo de fet ja tenia feina per l'any següent però total que em vaig presentar a opos i vaig aprovar, i vaig pensar —pfff, i què faig ara?— A més em va tocar a Capellades. —I què? Em quedo a Balaguer o vaig allà on em toqui?—. Vaig anar a parlar amb el director de l'Escola Pia i ell emprenyat perquè els deixava penjats a darrera hora. Però els vaig buscar un bon substitut que em sembla que encara hi és ara. I cap a treballar a Capellades. A l'Institut Molí de la Vila. Deuria tenir uns 27 anys.

— Encara continuaves amb el rugbi?

— Sí primer sí, després ho vaig deixar un parell d'anys, però en un partit de veteranes em van demanar que tornés. Jo els deia que no podia entrenar i em van dir que anés als partits i que no calia que entrenés. I entrenava un dia a la setmana i els caps de setmana anava als partits.

(En aquesta època va ser quan vaig conèixer a la Lola. Aquí he d'explicar que un dia em va animar a provar el rugbi i una tarda totes dues vam enfilar cap a "entreno" a Lleida. Vaig fer el que vaig poder.... Això de no poder passar la pilota endavant per algú com jo que venia del bàsquet se'm feia francament difícil. A més, l'entrenament consistia entre d'altres coses en caure a terra com un sac de patates, fer blocatges, fer la melé, fer carreres amunt i avall a tota velocitat en un camp immens.... Total que l'endemà em feia mal tot el cos i no vaig repetir).
— I també vas aprendre música oi?

— Sí, de petita feia música i piano. Quan vaig anar a Lleida trobava a faltar la música i aleshores vaig fer flauta travessera. Quan era a Capellades encara tocava. Fins que vaig tenir els nens. Però quan siguin una mica més grans tornaré a tocar el piano.

— I una mica la guitarra també toques, no?

— Sí, però la guitarra va ser perquè anava a una escola de monges i com que sabia una mica de música, doncs, em feien tocar a missa. La monja em va ensenyar quatre acords i després als campaments amb els monitors em posava al davant i posava els dits com ells sobre la guitarra i així anar fent; però vaig aprendre a tocar la guitarra a missa. Ara res. A vegades a casa toco una mica i els nens diuen -sí mama vaaaa - i aquesta i aquella i es posen amb la bateria... però quasi res.

— També se't donen bé altres arts com la dansa?

— Buenu, sí. Ara estic fent de professora d'arts escèniques a l'Institut d'Esparreguera. L'any passat vam fer un musical: Grease. A mi de petita se'm donava bé l'esport, la música i les manualitats. Recordo que em van donar un premi amb una nina de drap que vaig fer i el premi va ser un curs de mecanografia. I la dansa també m'agrada, he fet dansa del ventre, balls de saló i dansa africana.

— I després de Capellades?

— A Capellades estava en una casa molt freda i un amic de Capellades deixava un pis a la rambla d'Igualada i vaig dir —doncs me'n vaig a Igualada—.

— Aquí ja feies dansa del ventre oi?

— Sí, una companya de feina en feia a Barcelona i estava molt engrescada i ens va animar. Va buscar una profe que venia a Capellades a fer dansa del ventre i ens vam apuntar unes quantes.

(Va ser en aquest grup de Capellades i de la mà de la Lola quan jo vaig començar a fer dansa del ventre. Això sí que em va enganxar i fort i va ser una afició que em va durar força temps).

— I el Pou quan el vas conèixer?

— Al Esquaix Igualada. Els dijous hi havia un grupet que anàvem a córrer i un dia va venir el Joan. Jo me'l vaig mirar i vaig pensar: - pfff, on va aquest? - Amb unes malles grogues, una cosa blau cel, una cinta al cap... i vaig pensar: —vaia mariquita... vaia frikie— ell corria i es quedava al darrera a xerrar amb les dues noies del grup. I mira, va anar venint i després ja em va agradar. Aquí encara vivia a Capellades i ell em va ajudar a fer el trasllat al pis d'Igualada. Això deuria ser el 2000 o 2001. I quan portàvem dos anys ja vam comprar la casa de Copons.

— I quan comences a córrer curses?

— Un dia vaig fer un raid a Balaguer i em va agradar. L'any següent em vaig apuntar a la Cursa de l'Esquiador, l'any que sortia de Veciana, i vaig quedar primera. La vaig fer caminant que era com fer marxa. Eren uns 17 ó 18 km. Aleshores vaig tenir l'Ares. Entre l'Ares i l'Arnau el Joan es preparava la Marató de St. Sebastià i per preparar-la volia fer dues mitges maratons. I vaig dir —ah, doncs, jo també m'apunto a aquestes— A la mitja de Mollerussa i a la Mitja de Vilafranca. I el millor de tot és que ja estava embarassada de l'Arnau! M'havia fet la prova i havia sortit negativa però ho estava —ostres, sí que estic bé que faig mitja marató sense entrenar ni res— pensava jo. I a la revisió de l'any d'haver tingut l'Ares vaig saber que estava embarassada després d'haver fet aquestes mitges maratons. I vaig tenir l'Arnau. El que corria aleshores era el Joan però per Setmana Santa fent la Volcat el Joan es va fer mal al genoll i jo em vaig apuntar a una cursa a Sta. Coloma amb el Leche. Una cursa de 14 km que vaig guanyar. Vaig fer la cursa de l'Alba i allà vaig quedar segona —allà si no vaig morir ja no em moriré mai més—. És aquesta cursa de 22-24 km que puges a Montserrat, a dalt a Sant Jeroni i al quilòmetre 12 ja tenia rampes a les cames... Després em vaig apuntar a una cursa de muntanya a Berga.

— Ja entrenaves en aquesta època?

— Aquí entrenava molt poc, o no res, perquè l'Arnau tenia 6 mesos. Corria mitja horeta quan podia. A la Cursa de l'Alba hi havien els de la selecció catalana i valenciana. I jo vaig guanyar als de la selecció valenciana. Els de la UEC Anoia ja em van clitxar i van venir un dia a parlar amb mi. I vaig fitxar amb ells. Em van dir de fer el Circuit Català de Curses de Muntanya i vaig quedar primera absoluta. Aleshores em van agafar a la selecció catalana per anar a la Copa d'Espanya i vaig quedar primera de la meva categoria, de veteranes. I d'absoluta vaig quedar quarta o cinquena. Aquí ja tenia 40 anys. L'any següent vaig tornar a fer el Circuit i l'altre la Copa Catalana i vaig quedar primera. Durant tres o quatre anys vaig córrer amb la selecció catalana. Anàvem 5 nois i 5 noies a córrer per Espanya, amb una furgoneta i avió si calia i tot pagat, cap aquí cap allà...ens ho passàvem molt bé. Jo era sempre la més gran, anàvem un grup d'edats entre 28 i 43 anys. Quan pensava que havia de marxar uns dies a fora em sentia malament pels nens i pensava - ai que els trobaràs a faltar molt - Però un cop allà desconnectava, coneixia gent, fèiem una mica de turisme si podíem... Era molt xulo.
Després amb la crisi van retallar i a la Copa d'Espanya ja hi anaven només dues persones, els que tenien més nivell i més joves clar. Després ja vaig començar a fer curses una mica més llargues. Alguna marató. Vaig fer una marató de muntanya a Rialb i vaig quedar tercera. I tercera perquè em vaig equivocar a l'arribada i vaig anar per un camí que no tocava. Resulta que es feien dues curses alhora: la marató i la ultra, i es van pensar que jo feia la ultra i em van indicar malament. Part del premi era la inscripció de l'any següent. I em van trucar l'any a sobre i em van dir: - i perquè no fas la llarga aquest any? La ultra – I vaig dir: —bueno va—... Això de les ultres ja és una altra història....
L'any anterior el Joan i jo ens havíem apuntat a la Cavalls de Vent però va ser aquell any que va ploure tant i feia tan fred que va morir una noia i vam plegar. A més no teníem ni roba, ni material, ni res. Ara ja sé com són les curses aquestes i s'ha d'anar preparat. Si és que jo anava amb l'impermeable del Carrefour i uns guants que... i vaig arribar a un control després de 5 hores i vaig preguntar —Quina és la previsió del temps?— I em van dir —com aquest o pitjor— i vaig dir —doncs, avall— I vaig plegar.
I després d'això em vaig preparar una mica i em vaig equipar i vaig fer la Ultra de Rialb i vaig quedar primera.

— Quantes hores són una Ultra?

— Unes tretze hores. A les pujades dretes vas caminant. A la baixada i al pendent suau corres. M'ha enganxat una mica això de fer tants quilòmetres per la muntanya i anar al teu aire... I aquest any vaig fer el campionat de Catalunya a la Cerdanya que vaig quedar segona. Va guanyar la Núria Picas. I vaig fer la de Rialb una altra vegada i la Ultra de les Valls d'Àneu, també de 95 km. Acabo amb els peus destrossats... I ara combino, intento fer dues ultres i alguna marató de muntanya cada any. Ara a l'hivern ja fa dos anys que faig una marató d'asfalt. Molta gent que fa curses de muntanya a l'hivern fa esquí de muntanya, raquetes de neu o esquí de fons.
És una història diferent, corres per sensacions però no vas tan pendent dels quilòmetres ni del temps. Jo desconnecto molt i a vegades massa; de tant que em despisto i m'he de concentrar i pensar que estic en carrera però com que són tan llargues... i penso —què fas aquí caminant tranquil·lament, ja vas pel camí que toca?— En aquestes curses tan llargues estàs molt sol. En algun tram igual corres amb algú però en general estàs molt sol.

— En quina cursa has patit més?

— En aquella de Cavalls de Vent

(Enguany un altre corredor del poble, en Francesc Solé, ha quedat segon absolut d'aquesta cursa que ha passat a dir-se Ultra Pirineu. Curiós que en un poble tan petit tinguem tan campió discret! Queda pendent l'entrevista al Francesc).

— Lesions?

— L'últim any de jugar a rugbi. Algun dit trencat també. Ara després de les Ultres d'Esterri i de Rialb he tingut una fissura d'estrès al peu.

La Lola és activa, lluitadora i soferta. És una persona molt positiva que gaudeix de la vida al màxim, destriant allò que és important per ella d'allò que no ho és. Va a la seva i procura tirar endavant gaudint al màxim de la família i de tot el que fa. I no està per tonteries. Se'ns fa tard. Hora d'anar a buscar els nens al cole. Feia dies que no xerrava tanta estona amb la Lola i estic molt contenta d'haver-ho fet amb l'excusa de l'entrevista. Gràcies Lola. Un petonàs. ■

Bastoners de Copons

Navàs

Jorgina Marimon Soteras

A les 4 de la tarda quedàrem els Bastoners de Copons per agafar direcció Navàs, on el dia 3 de maig teníem actuació a la 3a Festa Bastonera del poble.
Així que a les 5 ja érem a Navàs. Ens vam canviar en una sala de l'Ajuntament i a les 6 començà la cercavila on vam recórrer, ballant els nostres balls, el Passeig de Navàs.
Al final de la Cercavila totes les Colles Bastoneres vam ballar dos balls sota les mirades de tots els Bastoners i els Navassencs i Navassenques.
Hi estaven convidades les colles de:

- Bastoners de Gràcia
- Bastoners d' Artés
- Bastoners de Prats de Lluçanès
- Bastoners de Castellbell i el Vilar
- Bastoners de Malla
- Bastoners de Copons
- Bastoners de Navàs.

A les 8 del vespre, ja cansats, vam anar cap al pati de l'Escola de Música Municipal on ens esperava un sopar boníssim, pa amb tomàquet i botifarra, per agafar energia per a continuació, ballar i cantar amb un duet que ens van fer passar una bona estona.
I així acabàrem i passàrem un dia meravellós entre Bastoners!. ■

Festa Major de Calaf

Teresa Múnera Pascual

Acabada la festa major de Copons, rebem una invitació del poble veí de Calaf convidant-nos a participar a la seva festa major el dissabte 6 de setembre. Ens vam trobar a la Plaça Barcelona 92 per compartir un esmorzar i agafar forces per la ballada . Aquell matí, a part dels Bastoners de Copons, també hi havia els geganters de Calaf i Prats de Rei amb els quals ens anàvem tornant les actuacions. Vam gaudir molt ballant en aquella plaça, tot i que tenia un bon pendent. Ens vam sentir molt recolzats pel públic que feia cercle al voltant nostre i ens aplaudia satisfet. ■

Desfolca't a Calaf

Marcel·la Solé Tomás

El 21 de juny de 2014 els Bastoners de Copons vam anar al Desfolca't , Festival de Música Popular i Tradicional de Calaf, perquè al matí feien una trobada de bastoners.
A la Plaça dels Arbres hi havia bastant gent, així doncs que les 5 colles participants (Manrússia van del pal, Bastoners de Santpedor, Bastoners de Copons, Bastoners de la UAB i Bastoners de Sabadell) vam tirar carrer avall fins arribar al principi del mercat on començava la cercavila. Els botiguers ens miraven detingudament mentre ballàvem davant de les parades. Vam anar seguint el passadís de botigues de fruita i roba fins arribar de nou a la plaça on vam fer uns balls finals, per acabar ens van donar una beguda i cireres. ■

Sant Pere de Copons

Jorgina Marimon Soteras

El diumenge dia 30 de juny era especial per a nosaltres, els Bastoners de Copons, perquè actuàvem a St.Pere de Copons, a la seva Festa Major, i no només per això; sinó perquè també ens agrada molt ser-hi convidats i poder actuar per tercer any consecutiu al nostre poble veí!
Així que amb ganes d'actuar, després de missa, ens tocà representar i ballar els nostres balls al públic tan agraït que teníem i en acabar un gran vermut amb refrescos i patates ens esperava.
Els Bastoners estem molt contents d'anar a Sant Pere, així que esperem ser-hi convidats durant molts anys i nosaltres hi assistirem!!!
Paraula de Bastoner!!! ■

Festa del barri del Camp del Rei a Vilanova del Camí

Paco Rodellar Beltran

És segurament una de les cercaviles més interessants de la comarca de l'Anoia. Va tenir lloc el diumenge 13 de juliol i van participar-hi: quatre grups de percussió, dues colles de falcons, dues cuca feres, una colla de geganters, un grup de danses de l'Índia i la nostra colla de bastoners de Copons.
Es va fer una actuació molt còmoda i vistosa. Ens van assignar un acompanyant de l'organització molt simpàtic i atent, que es preocupava de fer-nos actuar en els llocs més adients i allunyats del soroll dels grups de percussió. Com que actuàvem just darrere dels falcons de Vallbona d'Anoia, van aprofitar alguns dels grallers de Copons per tocar per les dues colles. Durant el recorregut que va ser llarg, no ens va faltar ni aigua fresca ni talls de síndria per fer més suportable la calor de ple juliol, en van gaudir petits i grans. Durant el recorregut trobàvem de tant en tant, punts d'avituallament on ens servien tot tipus de begudes i pica-pica. Vaja, una cercavila que estimulava a ballar a la nostra colla de bastoners, que van estar esplèndids.
Finalitzada la cercavila tots vam anar a dinar a la Sala Polivalent, on es van aplegar unes 200 persones de totes les colles convidades, acabat el dinar i pres el cafè, ens van amenitzar amb música i ball en línia per als que tinguessin ganes de fer baixar el dinar. Després tots cap a casa esperant tornar l'any vinent amb molta il·lusió. Gràcies Manolo per comptar amb nosaltres. ■

Trobada Nacional de Bastoners de Catalunya a Sant Adrià

Júlia Solé Tomás

El 5 de juliol de 2014 els Bastoners de Copons vam anar a la 39ª Trobada Nacional de Bastoners de Catalunya que es va fer a Sant Adrià del Besòs. A les 4 de la tarda vam arribar a Sant Adrià, llavors ens vam reunir tots per anar a l'Escola Pompeu Fabra on ens havíem de canviar per ballar. Les 45 colles participants a la "Riuada Bastonera" es van repartir en 4 cercaviles per tot Sant Adrià, hi va haver colles que van agafar el Tram per arribar al lloc de la seva cercavila. Nosaltres ens va tocar ballar al casc antic de la ciutat. Al cap de 2 hores vam arribar a la Plaça de la Vila però encara faltava el ball final que ballaven totes les colles. El ball final el va tocar el grup Laietans amb la cançó Bastoncé feta especial per la trobada. Per fi vam acabar, tothom estava molt esgotat, vam anar a les escoles a canviar-nos i a sopar una amanida i de segon mongetes i botifarra, com que ja era molt tard, després de sopar vam tornar cap a casa. ■

Festa dels Súpers

Teresa Múnera Pascual

Va valer la pena matinar per ser ben d'hora a Barcelona per anar a ballar bastons a la Festa dels Súpers. Els més petits de la colla dels Bastoners de Copons van gaudir del bon ambient que s'aplegava a l'estadi de Montjuïc el passat dissabte 25 d'octubre mostrant al públic assistent els seus balls. El Virolet, El Patatuf, El gall i la gallina i La Pepa varen ser les danses escollides per a l'ocasió. ■

Papallones de Catalunya
Les papallones de nit II

Paco Rodellar Beltran

En un article anterior a aquest, i després de dos articles dedicats a les papallones diürnes, introduïa les papallones nocturnes, comentant sis de les famílies més conegudes. En aquest article comento set famílies més d'aquests Lepidòpters d'hàbits nocturns i finalitzo així, aquesta sèrie de quatre articles dedicats a les papallones presents al nostre país. Espero que hagi despertat l'interès de molts de vosaltres, i fins i tot, potser a algú l'ha esperonat a conèixer més sobre aquests singulars insectes voladors, amb algunes espècies molt vistoses i altres menys, però totes tan importants per a l'equilibri del nostre medi natural.

Hipsidae

Colonitzen la major part de la península amb 36 espècies de les quals 30 volen a Catalunya; sempre volen de dia malgrat que estan catalogades com a espècies nocturnes. Durant maig, juny i juliol, volen des del nivell del mar fins a 1.500 m. d'altitud, l'eruga és hivernant i s'alimenta de fulles de plantes lleguminoses durant l'agost i setembre. Es crisaliden en forma d'un capoll blanc adherit a la planta de la qual s'alimenten, o bé al terra o entre les pedres.

Dilobidae

Vola una sola espècie en tota la península des del nivell del mar fins a 1500 m d'altitud, de setembre fins a finals de desembre, la papallona diposita els ous sobre la planta nutrient. Viu una sola generació molt llarga i els mascles i femelles són atrets per la llum artificial, les erugues s'alimenten dia i nit de les fulles, i fins i tot dels fruits dels cirerers, ametllers, pomeres i una llarga llista d'arbres de cultiu.

Lymantriidae

Són 17 les espècies d'aquesta família, de les quals 13 volen a Catalunya, algunes són responsables de plagues agrícoles de gran importància. Són papallones de talla mitjana i la primera generació vola de nit durant els mesos de juny i juliol. Des del nivell del mar fins a 2000 m d'altitud. Les erugues estan completament plenes de pèl i s'alimenten de fulles de roure, salze, arç blanc, i moltes altres espècies d'arbres i arbustos. Viuen com a eruga des de la primavera fins a la tardor. La papallona femella una vegada fecundada, pon fins a 300 ous sobre les rames i fulles dels arbres, la segona generació sol ser hivernant.

Arctiidae

Fins fa poc eren 48 les espècies que volaven per la península, de les quals 37 es troben a Catalunya. Es tracta de papallones de talla petita, mitjana o gran, amb colors molt variats, la seva activitat normalment és nocturna i de vegades crepuscular, la primera generació vola des d'abril a juny i durant els mesos d'agost i setembre la segona. Les erugues són hivernants i s'alimenten de gran varietat de petites plantes i de líquens presents als arbres morts i caiguts.

Esfíngids

Són 21 les espècies d'aquesta família que volen per la península, de les quals 19 volen a Catalunya des del nivell del mar fins a 2000 m d'altitud. Tenen dues generacions la primera als mesos de maig i juny, i la segona als mesos d'agost i setembre. La Acherontia atropos denominada també "papallona de la calavera", degut al seu peculiar dibuix que presenta a l'abdomen, té la peculiaritat que només pon un ou a cada planta, les seves erugues tenen com a plat predilecte les plantes de l'albergínia, els pebroters, les tomaqueres i moltes altres hortalisses.

Atacids

És una espècie molt antiga i important, volen cinc espècies a Catalunya i tres d'aquestes també a la resta de la península. Dos de les que viuen a Catalunya van ser importades al segle XIX, en vistes a la possible utilització en la indústria de la seda, en produir la seva eruga un capoll d'aquesta fibra tan preuada. Vola d'abril a juny, des del nivell del mar fins als 2000 m d'altitud. Els agrada la llum artificial tant als mascles com a les femelles. Les erugues poden arribar a fer fins a 10 cm de llargada, i s'alimenten de cirerers, ametllers i roures, entre molts altres arbres.

Thaumetopoeidae

D'aquesta família viuen a la península només quatre espècies, de les quals dues viuen a Catalunya. Són de mida mitjana i volen de nit, de juliol a setembre. D'aquesta família la més coneguda és l'eruga processionària del pi, que pot convertir-se en una veritable plaga dels pins. En cas de quedar-se sense aliment les seves erugues caminen pel terra una darrera de l'altra, formant llargues corrues o processons, d'aquí li ve aquest sobrenom de "processionària". Llavors s'enfilen als pins on formen uns nius blancs en els quals es refugien i dels quals només surten per menjar durant la nit, causant danys a les branques més joves dels pins, només solen ser letals per als pins més joves. Les erugues quan ja són adultes tenen uns dards urticants que poden ser molt molests per a les persones per contacte directe o per dispersió en l'aire. Les erugues adultes baixen dels arbres i formen de nou una processó per buscar un bon lloc on enterrar-se per a crisalidar-se dintre d'uns capolls individuals, on poden romandre d'un a tres anys esperant les condicions òptimes de temperatura, per sortir com a papallona nocturna i reproduir-se de nou, fent les postes d'ous sobre les fulles dels pins. ■

Restauració de les pintures de l'església

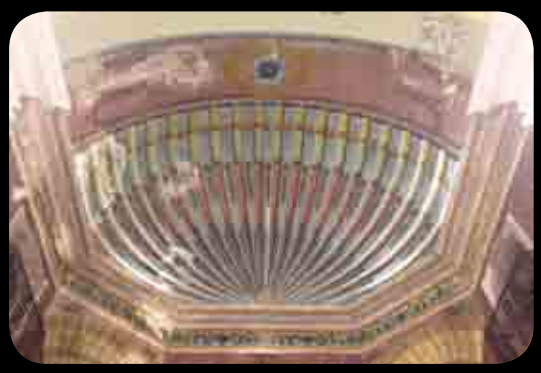

JAUME CLOSA DERRA

Visita pastoral del Sr. Bisbe, teulada, pintures i goigs de St. Magí

Mn. Enric Garcia

Benvolguts veïns,
En aquest començament d'any voldria desitjar-vos pau i bé a tots i totes, i que Déu us beneeixi.
Des de l'últim article del Camí Ral, a la parròquia hem viscut tot un seguit d'esdeveniments que formen part de la nostra història.

Enguany ha tingut lloc la segona visita pastoral del Sr. bisbe Romà Casanova a les nostres parròquies del sector de ponent de l'arxiprestat Anoia-Segarra del bisbat de Vic. La visita pastoral va iniciar-se dissabte 1 de març al matí, a la capella de St. Jaume de Jorba, amb una pregària a l'apòstol. Després vam visitar els malalts de les parròquies i durant la resta del dia es va anar a St. Pere d'Ardesa, a St. Bartomeu de Carbasí i a St. Pere de Jorba. L'endemà es va anar a Sta. Maria de Rubió i després a Sta. Maria de Montmaneu, on aprofitant la Festa de la Caldera va beneir-les.
La visita pastoral va continuar el diumenge 23 de març, a la parròquia veïna de Sta. Maria de Veciana en el dia de la Festa de St. Gabriel, i a la tarda a la rectoria de Jorba tingué lloc la trobada amb el Sr. bisbe de tots els grups parroquials de les nostres comunitats.
El diumenge 6 de juliol, a Copons, va haver-hi la cloenda de la 2ª visita pastoral aprofitant que el mes de juny s'estava acabant la restauració de l'interior del temple. Van assistir-hi feligresos de tots els pobles.
Al matí es visità la capella de St. Pere de Copons i a les 12h30 es celebrà la missa solemne a l'església parroquial de Sta. Maria. Al final el bisbe inaugurà oficialment la rehabilitació de la teulada del temple i d'una part important de les pintures de la nau central i d'algunes de les capelles laterals.
Per aquest motiu es muntà una exposició fotogràfica de la restauració de la teulada i de la pintura.
Seguidament, com en totes les festes importants del poble, els bastoners de Copons no faltaren a la cita amb els seus cops de bastó i dringadissa de picarols, donant un aire de festa grossa. De la mateixa manera, les dues parelles de gegants i tota la tropa de capgrossos ballaren en cercavila acompanyats pels grallers fins al pedró de sant Magí.
El Sr. bisbe mostrà interès en conèixer el pedró de sant Magí de Copons després de la seva recuperació aquests darrers anys. La visita s'aprofità per fer la pre-estrena dels goigs a llaor de sant Magí venerat al pedronet de Copons. La pre-estrena es féu amb una cantada popular de tots els assistents i l'acompanyament dels Músics de Copons. Al mateix temps, el bisbe beneí l'aigua miraculosa portada des de les fonts de sant Magí de la Brufaganya. Aigua que es repartí a tots els presents.
Val a dir que l'associació Gogistes Tarragonins està preparant una acurada edició d'aquests goigs. És una tasca que fan de bon grat donat que a Tarragona hi ha una especial devoció per sant Magí, d'on n'és copatró. S'espera poder fer una presentació oficial d'aquesta edició el proper 25 d'abril a l'església de Copons, amb la presència, de ben segur, de molts *maginets* de Tarragona i d'altres poblacions.
La cercavila continuà fins a l'Ajuntament, on el bisbe signà el llibre d'honor de Copons, i finalitzà a la sala polivalent, on es compartí un deliciós dinar de germanor.

Encara no hem acabat!

Per tenir l'església pintada del tot ens queda pintar algunes capelles laterals i la capella del Santíssim.
El dia 13 de desembre del 2015 es celebrarà el centenari del naixement de Miquel Llacuna, l' autor de la capella fonda i de l'altar de St. Josep de Copons.
L'any 1960 Miquel Llacuna, artista i dibuixant igualadí intervé a l'església parroquial, projectant l'altar del Santíssim. Aquest va ser el segon projecte de Llacuna i pertany ja a la nova estètica que l'artista va tenir a partir de finals dels cinquanta, quan ell acabà d'estudiar Belles Arts a Barcelona.
La capella la plantejà amb un absis decorat amb unes espigues de blat, simbologia de l'eucaristia, molt estilitzades, i coronat amb un Crismó, representació del Crist, flanquejat per una alfa i una omega, simbologia del principi i fi de totes les coses. Els colors que va utilitzar són el vermell i el blanc emprat de diverses maneres.
L'Altar de pedra, d'un sol bloc, té en el seu frontal, també, una estilització d'un Crismó, que acaba en la seva part inferior amb unes formes que recorden una àncora, al·ludint segurament a Crist com a pescador d'homes.
Aprofitant el centenari del seu naixement voldríem pintar-la , en la mesura del possible, tal com ell la va projectar.
D'aquesta manera la seva obra a l'església de Copons (l'altar de St. Josep, ja restaurat, i la capella del Santíssim, que volem restaurar durant aquest any que comença) serà un bon motiu per celebrar aquest centenari. I Copons recuperarà la seva obra al nostre poble.
També penso que és bo que sapigueu l'estat de comptes de les obres que hem fet...
L'apadrinament de teules per la Festa Major, 2555 €, i donatius particulars, 5513 €, això fa un total de 8068 €.
El pressupost que teníem era de 8000 € per pintar la nau central, però al final, com ja se sap, sempre hi ha imprevistos i per tant ha costat 6479 € pintura i 2500 € lloguer de les dues torres d'alumini. En total 8979 €.
També val a dir que s'ha posat la megafonia nova, amb un cost de 2600 € que s'ha pagat amb fons de la parròquia.
Esperem que durant aquest any puguem entre tots i totes poder tirar endavant el projecte de restauració de l'obra de Miquel Llacuna a Copons. Quan sapiguem el pressupost de tot el que resta ja ho farem públic com també la manera de poder-hi col·laborar.
Podem estar contents de la feina feta fins avui... Ara ja només ens falta l'última embranzida per acabar de tenir el conjunt de l'església parroquial finalitzat.
Entre tots i totes de segur que ho tirarem endavant!

Gràcies novament!!! i una abraçada cordial. ■

ELISENDA MERCADAL SEGURA

Visita a l'observatori de Pujalt

Teresa Múnera Pascual

TERESA MÚNERA PASCUAL

El passat mes de juliol vàrem fer una sortida per anar a visitar l'observatori de Pujalt. Com que era estiu i el dia és molt llarg vam haver d'esperar que fos de nit per poder observar el cel.
Ens vam trobar tots a les nou per fer un mos i ben tips vam entrar dins l'observatori on ens esperava l'Albert per fer-nos una sessió didàctica molt interessant. Els nens i nenes, asseguts a les primeres files veien i escoltaven de ben a prop les explicacions de l'Albert. També els va fer partícips d'un experiment deixant-los bocabadats. Després vam sortir a fora i tothom va poder observar el cel a través dels enormes telescopis. Vam poder veure de molt a prop la lluna, els diferents estels, planetes, nebuloses… També vam poder aprendre com trobar l'estel polar a partir de les constel·lacions visibles. Realment va ser una bona experiència per a petits i grans. ■

La Castanyada

Teresa Múnera Pascual

ELISENDA MERCADAL SEGURA

El passat divendres, els alumnes de l'escola de Copons van anar a celebrar la Castanyada a Castellfollit de Riubregós juntament amb la resta d'alumnes de la Z.E.R. Al voltant de les cinc de la tarda, acabats d'arribar ja els esperàvem per gaudir de la Castanyada a Copons. A la Plaça de la rectoria ja hi havia el foc encés per fer torrades de pa i la xocolata per acompanyar i fer un bon berenar. Tots ells van venir amb molta gana i mentre acabaven de menjar va aparèixer la castanyera, la Rufina que va ser molt ben rebuda per la mainada. La castanyera Rufina els va repartir una paperina de castanyes que prèviament s'havien torrat i els va explicar interessants anècdotes deixant als nens bocabadats. Per acabar la festa, la protagonista de la tarda va fer ballar a tothom, petits i grans, provocant un ambient familiar molt agradable. ■

Taller de contes

Teresa Múnera Pascual

Després de gairebé deu anys del primer taller de contes que es va fer a Copons, se n'ha fet una segona edició. La conductora d'ambdós tallers, l'Anna Garcia, va venir amb la mateixa intensitat i ganes d'ensenyar les diferents maneres d'explicar contes, d'orientar-nos en saber quins contes podem triar per tenir més èxit a l'hora d'explicar-los, en aconsellar-nos quins poden ser els trucs del bon narrador, assessorar-nos també sobre quins objectes podem utilitzar per complementar els contes: titelles, petits escenaris, cançons,…
Tot per captar l'atenció del nostre petit gran públic.
El taller consta de set sessions d'una hora i mitja de durada els divendres a la saleta petita de la sala polivalent. La primera sessió, el passat 24 d'octubre, va ser especial. L'Anna Garcia va anar a l'escola a explicar contes als alumnes. Acompanyada del seu acordió va posar música, bon ambient i interès per captar l'atenció del petit gran públic. La última sessió també serà diferent perquè les alumnes de l'Anna seran les encarregades d'explicar els contes que han preparat i treballat al llarg del taller als alumnes de l'escola de Copons. Un gran repte!!
Gràcies Anna per la teva paciència i el teu bon fer. ■

La trobada anyal de coponencs

Jaume Closa Serra

Com ja comença a ser tradició, i després de diversos anys celebrant-la, enguany ens vàrem trobar el passat 16 de novembre. Aquesta vegada es va ampliar el nombre d'assistents, ja que els anys de naixement requerits per assistir a la trobada varen ser del 1944 al 1949, o sigui dels 65 a 70 anys.
Vam reunir-nos una quarantena de persones. La jornada va començar assistint a la Missa Dominical i tot seguit ens desplaçàrem a Jorba per fer el dinar de germanor al restaurant de l'Alberg de Sant Jaume.
Va ser una vetllada molt animada en la qual vam reviure anècdotes de joventut i poguérem conversar amb amics que feia anys que no veiem. Tot plegat una jornada rodona.
Ens vàrem conjurar de trobar-nos novament l'any que ve, a fi que tothom pugui combinar els seus compromisos, quedàrem en trobar-nos el primer diumenge d'octubre, o sigui el dia 4.
Després de la fotografia de record, ens vàrem acomiadar molt satisfets de l'èxit que havia tingut la convocatòria, tot i l'inconvenient d'haver-la organitzat molt precipitadament. Esperem que a la propera ocasió es pugui superar la cinquantena.
Fins l'any vinent! ■

JAUME CLOSA SERRA

Festa Major de Sant Pere de Copons, 2014

Ricard Closa Martínez

27 de Juny. Divendres

Cinema a l'ermita i Coral Mig To

L'home, d'edat ja avançada, acluca els ulls forçat per la poca claror que il·lumina l'ermita a aquella hora del capvespre. S'acosta a la foto que, penjada a la paret i mig borrosa, li mostra un grup de persones abillades per feinejar al camp, una foto en sèpia de fa més de cinquanta anys. Emocionat li diu a la seva esposa: Mira, el tiet !!! I dissimuladament s'eixuga una llàgrima.

Escenes com aquesta es repetien aquí i allà davant l'exposició de fotos antigues que aquest any s'ha pogut ampliar una mica més gràcies a l'aportació d'alguns veïns. Poc després, davant l'altar, una pantalla prenia protagonisme i, ja a les fosques, el so d'un projector antic ens transportava anys enrere en el temps per gaudir de les filmacions de l'Albert Mas: Batuda a l'era d'en Brufau i Una història antiga. Aquesta darrera va resultar ser una perla cinematogràfica malgrat estar filmada en super-8 domèstic amb la qual l'Albert ens va mostrar les seves aptituds i passió cinèfila, amb una història senzilla però amb un argument prou sòlid, un relat de costums que va fer les delícies dels presents en reconèixer-hi llocs que han canviat molt i retrobar parents i veïns convertits en estrelles del celluloide. Després de la projecció, l'Albert es va avenir a explicar-nos algunes anècdotes de la filmació que van fer gust de poc.

Acte seguit la Coral Mig To va oferir-nos una cantada en què van demostrar l'alt nivell que ja han assolit, fent-nos esborronar a més d'un amb una versió de Va Pensiero, de l'òpera Nabucco de Verdi, entre altres peces d'un repertori ben divers.

28 de juny. Dissabte

Gipsy Krokets Quartet

Un arc frega amb suavitat les cordes d'un violí, la manxa d'un acordió modula l'aire que hi passa a través i, amb la senzillesa d'aquests gests, comença a omplir-se la volta de l'ermita amb la primera melodia que ja és tota una declaració d'intencions.

Aquest quartet de tres, —diuen que el quart component és/som el públic—, es defineix com un trio que mescla sonoritats tradicionals de la mediterrània amb ritmes i sons dels Balcans. Asseguren inspirar-se en les músiques populars de l'est i ressegueixen els paisatges sonors d'aquella zona amb tanta tradició musical. Però, la Núria Planell amb l'acordió, la Muntsa Moral amb les flautes i la veu —i quina veu!— i l'Arnau Barrios amb el violí, són molt més que això. Sota la mirada hieràtica però somrient del sant, van demostrar la seva complicitat, entrega, qualitat musical, proximitat amb el públic i el respecte per la música des de la senzillesa i van fer que els assistents participessin activament i acabessin alçats dels bancs, emocionats, per aplaudir com mai, crec jo, s'ha aplaudit en aquesta ermita. Després vam poder conversar llargament amb els músics i els veïns mentre compartíem la coca i el cava de costum.

29 de juny. Diumenge

Missa, bastoners, balls tradicionals i vermut.
Recital de Josep Pedrals

Al punt de les dotze Mossèn Enric va celebrar la missa dominical com cada any mentre a fora ja s'escalfava la bastonada i es donaven els darrers tocs als vestits dels dansaires. Primer els bastoners de Copons, acompanyats de gralles i l'acordió van palesar que cada any colpegen millor la tradició en el sentit més festiu de la paraula. Després els components de l'Agrupació Folklòrica d'Igualada van demostrar el seu caràcter en els balls tradicionals, amb bons detalls de la qualitat teatral dels més petits i un vestuari excepcional, mèrit de modistes i cosidores de la mateixa Agrupació. Un senzill vermut va servir per acabar la matinal festiva que va acollir a un bon nombre d'assistents.

A la tarda, en companyia d'alguns veïns i amics, l'ermita va tornar a donar cobertura a un acte singular. Josep Pedrals, poeta i rapsode, va arrencar amb els versos que, amb la ironia i desvergonyiment habituals, va fer les delícies dels oients. Després més coca, cava i bona conversa amb el poeta van conduir la Festa Major cap al final posant el llistó una mica més alt i esperant l'any que ve per tornar a gaudir d'un bona Festa Major. ■

InterCopons

Tallers de tardor

Montse Soteras Corbella

Durant alguns dissabtes dels mesos d'octubre i novembre hem pogut gaudir a Copons de diferents tallers de cuina i manualitats que han tingut lloc a la Sala Polivalent.

Els cursos de cuina han estat impartits pel Ricard Closa, que en un primer taller ens va explicar les tècniques per a conservar les verdures de l'hort durant tot l'any i en la següent sessió ens va ensenyar com fer els cocs de recapte i les pizzes, unes receptes delicioses que vam poder assaborir un cop acabat el taller, des de la típica pizza italiana, fins a la coca de recapte amb arengada i botifarra, una recepta ben catalana.

La Sílvia Rodulfo va ser l'encarregada d'impartir els cursos de manualitats, concretament d'scrapbooking, un tècnica molt original per a personalitzar diferents objectes com llibretes, caixes o àlbums de fotos. Tots els que hi vam participar vam poder fer la nostra pròpia llibreta amb uns resultats espectaculars, només cal veure'n les fotografies.

Aquesta ha estat una molt bona iniciativa que val la pena repetir, ja que a part de gaudir amb els tallers compartim una molt bona estona tots plegats!. ■

NÚRIA PONS TORRENTS

Festa Major d'estiu

Futbol

Teresa Múnera Pascual

Continuant amb la mateixa dinàmica de l'agost passat, aquest estiu han tornat a haver-hi els tradicionals partits de futbol amb l'etern rival, el Sant Martí de Sesgueioles. Tot igual, el mateix míster: Rafel Solé que va classificar la gran quantitat de jugadors/es en tres equips diferents: els mitjans (de 6 a 10 anys), els grans (de 11 a 14 anys) i les nenes (d'edats diverses).

Per tant van haver-hi tres partits, un rere l'altre. Els equips dels mitjans i grans van guanyar còmodament i l'equip femení, tot i que va jugar molt bé, va ser derrotat. Però guanyar o perdre és el de menys… el més important es divertir-se plegats fent esport. Després dels partits va haver-hi el típic bany a la piscina per part dels jugadors i l'entrenador i un entrepà merescut mentre es recollien els trofeus de record. ■

Cursa d'orientació

Teresa Múnera Pascual

La cursa d'orientació és un dels actes més esperats de la festa major de Copons. És un acte el qual aplega participants de totes les edats disposats a passar un matí caminant i/o corrent sols o en grup pels voltants de Copons. L'Oriol Martí, responsable de la cursa, es prepara a consciència amagant les fites estratègicament, això fa que segons la direcció del lloc on es passa costi més o menys veure les fites marcades del circuit. Pels que anem amb mainada, és molt divertit veure com corren amb totes les seves forces per ser els primers del grup en trobar les fites i la cara de satisfacció que posen un cop descobertes.

Animeu-vos a participar a la propera perquè val molt la pena.

I, moltes gràcies Oriol per fer-ho possible!. ■

El grup de teatre La Barraca continua amb entusiasme

Jaume Closa Serra

Després de dos anys sense preparar cap obra, ja que ens vàrem dedicar de ple a explotar l'última representada, "LA JAULA DE LAS LOCAS", a començament d'any ens vàrem reunir per preparar una nova obra a fi de portar-la a l'escenari per la Festa Major d'estiu.

La nostra directora, la Carme Sala, ens va proposar preparar un espectacle en el qual havíem de participar-hi tots en el seu muntatge. A partir de la idea original d'un viatge per Europa, es va anar construint l'obra, i en va sortir "FOTO EL CAMP!...".

L'estrena va ser el dia 15 d'agost a la nit, dins dels actes de la Festa Major de Copons. En un principi va costar una mica de trobar el nostre espai, ja que en total ens movíem per l'escenari vint-i-dues persones, amb la corresponent dificultat de coordinar gags, música, balls, audiovisuals… Però després de tot l'esforç, vàrem poder gaudir de l'entusiasme amb què el públic, vosaltres, va acollir l'espectacle.

FOTO EL CAMP!... és una obra que ens agradaria poder representar en altres llocs, però, la dificultat la tenim en les dimensions d'escenari que necessitem. Engrescats com estem pel resultat de les últimes obres representades, hem decidit posar fil a l'agulla, i a partir del nou any engegarem un nou projecte per poder-lo tenir a punt per la pròxima festa major d'estiu.

Gràcies a tots pel vostre suport i acollida!!! ■

TERESA MÚNERA PASCUAL

ELISENDA MERCADAL SEGURA

Activitats de l'escola

La Castanyada de la Zer Vent d'Avall

Alumnes de Cicle Mitjà

El 31 d'octubre vam anar en autocar a Castellfollit. Pel camí vam parar a recollir als companys de Prats de Rei. Anàvem a celebrar la festa de la castanyada de la ZER.
Quan vam arribar vàrem tenir una estona lliure i després vam començar els jocs de la Montse, que ens van agradar molt. També vàrem jugar partits de futbol amb els mateixos grups.
Després vam anar cap a l'Ajuntament on ens esperava el Kappla. Quines ganes! Vam construir un palau, una girafa i un gos. També la Torre Eiffel, un pont i un elefant. Va ser molt divertit!
Després de dinar vam menjar castanyes. Mmmm! En resum, una sortida per repetir! ■

Excursió a Montserrat

Alumnes de Cicle Superior

El divendres 17 d'octubre del 2014 vam anar a Montserrat amb autobús. Vam anar tots junts cap a Monistrol.
Quan vam arribar a Monistrol vam pujar al tren cremallera, abans però ens vam repartir en grups. Cada grup tenia un monitor: un per als de 6è, un per 4t i 5è, un per 2n i 3r, un per 1r i un per infantil.
Els monitors ens van explicar coses sobre Montserrat.
Vam esmorzar en una plaça tots junts i després ens vam tornar a separar en grups. Vam anar a escoltar l'escolania a l'església. Els monitors ens van fer passar davant de tot i vam seure al terra perquè l'església estava molt plena. L'escolania van cantar La Salve i el Virolai.
Després vam pujar fins l'ermita de Sant Miquel i ens vam quedar a dinar allà.
Pel camí vam mirar les agulles amb els noms de l'Elefant, la Prenyada i la Mòmia.
En acabar de dinar ens vam quedar jugant fins a l'hora de marxar, i baixant ens van explicar que Montserrat estava feta de còdols i fang, i fa milions d'anys havia estat un delta de riu.
Vam pujar a l'autobús i vam marxar cap a casa. Vam deixar els de Castellfollit al seu poble i després vam arribar a Copons.
Els pares ja ens esperaven i tots vàrem marxar cap a casa molt contents.
Va ser una excursió molt bonica, però ens van posar deures!! ■

Santa Cecília 2014

Alumnes de Cicle Inicial

El dilluns 24 de novembre a l'escola vam celebrar Santa Cecília. Aquest any han estat els propis nens/es de l'escola, que fan música en diferents escoles de música, qui ens han ofert un concert amb els instruments que aprenen a tocar. El Pau Orpí ens va fer un recital de trompeta i piano. El Biel Closa ens va delitar amb el piano. Tots dos junts van tocar també a duo. L'Arnau Brusau ens va tocar la guitarra clàssica. El Lluc Bertran ens va tocar una peça amb la guitarra elèctrica. La Martina Muñoz ens va fer gaudir del violí. Finalment l' instrument més desitjat de veure tocar per tots els nens/es va ser la bateria a càrrec de l'Ares Brusau.
Ens va agradar molt i ens van fer gaudir de totes les peces que ens van tocar. ■

El tió ja ha arribat a l'escola

Alumnes de Cicle Mitjà

El dimarts 9 de desembre veient que el tió no arribava a l'escola vam sortir a passejar per veure si el trobàvem. De camí cap al Gorg del Nafre, a l'alçada de la Font de la Vila ens vam trobar el tió que venia molt a poc a poc cap a l'escola. Els nens i nenes és van posar molt contents de trobar-lo i el vam agafar i el vam portar cap a l'escola. El vam deixar a la Barraca i li vam posar un plat amb les peles de mandarina que havien menjat els nens/es que es queden al menjador.
Ara li donem menjar perquè l'últim dia d'escola ens cagui molts regals. ■

ESTHER ORTIGA PIFARRÉ

Ens coneixeu?
Els nostres retrats

Aquest curs els alumnes del Cicle Mitjà i Superior s'han dibuixat els uns als altres. Podeu veure aquests retrats a l'entrada de l'escola. Els més petits, alumnes d'Educació Infantil i Cicle Inicial, s'han dibuixat a ells mateixos. Aquí teniu els seus autorretrats. ■

Aaron de la Matta, 6è

Anna Godia, 6è

Lluc Bertran, 5è

Carmen Rosich, 5è

Ares Brusau, 5è

Martina Muñoz, 5è

Pau Orpí, 4t

Jan Salisi, 4t

Biel Closa, 3r

Gina Sanz, 3r

Mario Cerón, 3r

Armau Brusau, 3r

Martín Rosich, 2n

Marc Salisi, 1r

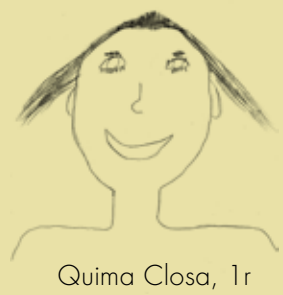
Quima Closa, 1r

Dima Munteanu, 1r

Armand Vila, 1r

Abel Sánchez, P4

Silvana Aparisi, P3

PUNT JOVE DE COPONS: L'espai per els joves del municipi

Alexandra Torralba Prat

Aquest any hem iniciat un espai d'atenció al públic de forma quinzenal, els dilluns de 16:00 a 19:00, on els joves han pogut fer consultes del seu interès (acadèmiques, laborals, salut, mobilitat internacional, associacionisme, oci i lleure), així com la dinamització d'activitats fruit d'iniciatives juvenils.

Gimcana de Festa Major

Durant el 2014 s'han organitzat diferents activitats conjuntament amb joves del municipi. En el mes d'agost un grup de joves van organitzar la Gimcana per la Festa Major, on es va poder gaudir de diferents proves per tot el municipi.

C-Esports

En aquest mes d'octubre s'han iniciat de nou, l'espai C-ESPORTS, una activitat de dinamització esportiva conduïda per els propis joves i oberta al municipi. L'activitat es duu a terme els dijous de 21:00 a 22:00 al Poliesportiu de Copons.

Tarda Jove

Dins les activitats de la Tarda Jove varem passar la projecció de Petita Miss Sunshine. La Tarda Jove te com objectiu realitzar activitats de caràcter mensual i fruit d'iniciatives juvenils. Si teniu idees per fer a Copons podeu venir al Punt Jove o bé enviar un correu electrònic a la tècnica de joventut al atorralba@anoiajove.cat explicant les vostres propostes!

Curs Iniciació al tècnic esportiu (CIATE)

Durant aquest any es va detectar l'interès dels joves per les activitats esportives amb l'iniciativa C-ESPORTS. Per tant, des de l'Ajuntament de Copons varem apostar per la formació amb el curs de CIATE (Iniciació al tècnic esportiu), que compta amb un Bloc Comú i un Bloc específic de Joc i esport en edat escolar. Aquest curs es va iniciar al mes de novembre i finalitzarà el pròxim 30 de desembre.

Pla Local de Joventut

Enguany s'ha iniciat la fase de diagnosis per a la elaboració del Pla Local de Joventut de Copons per el pròxim 2015. Aquest Pla pretén recollir les polítiques de joventut i les bases de treball per els pròxims quatre anys. Per tant, us animem joves a formar part d'aquest projecte, i donar la vostra opinió!! Com ho podeu fer? Contestant a l'enquesta participativa següent: http://fundacioffg.limequery.org/index.php/survey/index/sid/454919/newtest/Y/lang/ca Aquesta enquesta també la podeu trobar en l'enllaç de Facebook Copons Jove. ■

ALEXANDRA TORRALBA PRAT

Cursets de natació

Martina Muñoz Mercadal

A la piscina municipal de Copons, com cada any, es varen fer cinc setmanes de cursets de natació, del dia 1 de juliol al dia 1 d'agost, en els quals van assistir-hi 16 o 17 nens.
Les primeres setmanes, no érem gaires nens, i alguns dies vam haver d'acabar abans perquè l'aigua estava freda i feia mal temps.
El dia de final de curs, vam fer un regal al Manel i a l'Eva, els professors, i ens van repartir uns diplomes.
Vàrem fer un berenar però com que estava plovent, vam haver de berenar dins el bar.
Per berenar hi havia coca, cacaolat i suc i tot estava molt bo. Esperem poder tornar-hi l'any que ve. Els cursets han sigut molt divertits!!!. ■

ELISENDA MERCADAL SEGURA

La Piscina municipal

Cesc Salamé Sabater

Quan arriba l'estiu, Copons es va omplint progressivament de coponencs expatriats que per moltes raons no viuen o no poden viure al poble.
Fer vida al poble a l'estiu és retrobar-se amb persones que fa temps que no veus, gaudir del clima privilegiat de l'estiu a Copons, reunir-se la família. Però per sobre de tot, és la piscina. Des dels més menuts fins als més grans, la piscina és un lloc de reunió, de descans, per refrescar-se, per relaxar-se.
La piscina municipal va ser un dels primers serveis que vam haver d'afrontar els primers dies de legislatura. Molts canvis en la gestió en molts pocs dies. Moltes reparacions en molts pocs dies. Inicialment ho vam atribuir a l'antiguitat de la maquinària, o a un dèficit de manteniment, o a una instal·lació de fa 30 anys, o a totes tres. Alguna cosa d'aquestes coses hi havia, però any rere any, obrir la piscina és un reguitzell de reparacions. Bombes, canalitzacions, reg, vestidors, posta a punt, caldera i dipòsits, inspeccions, etc.
La nostra era una piscina fora de normativa, ja que l'aigua s'ha de recollir per dalt (com la petita) i com serà a partir d'ara amb la reforma. Fèiem el manteniment manual i tot i que no està fora de normativa, resulta complicat assegurar els paràmetres sanitaris quan hi ha canvis de pressió sobtats o ventades o molta gent. Per millorar les garanties sanitàries i reduir la dedicació de personal s'han instal·lat dos controladors –un a cada piscina- de clor i pH, els paràmetres més importants per a una correcta desinfecció. L'eficàcia del sistema també ens ajudarà a eliminar cost ocult del servei.

- **Automatització del tractament**
  - · Actuacions a les dues piscines
    - . Bayrol Analyt. Equip controlador pH, clor lliure i temperatura Dosifica automàticament
    - . Canvi bombes pH i clor
  - · Beneficis
    - . Més seguretat sanitària
    - . Millor qualitat de l'aigua
    - . Menys invasió química de l'aigua
    - . Menys consum de producte
- **Reforma del vas de la piscina gran per fer-lo desbordant**
  - · Actuacions
    - . Eliminar la canal lateral de recollida d'aigua
    - . Construir una canal perimetral de recollida de làmina d'aigua
    - . Instal·lar escales ergonòmiques
    - . Reformar dutxes i plats de dutxa
    - . Reparació de les esquerdes del terra
  - · Beneficis
    - . Adaptada a normativa vigent
    - . Millor qualitat de l'aigua
    - . Menys invasió química de l'aigua
    - . Menys consum de producte
- **Reformes i posada en marxa de la instal·lació d'escalfament**
  - · Actuacions
    - . Reformes en el sistema de plaques solars tèrmiques
    - . Programació mensual anti-legionel·la
    - . Desinfecció anual general anti-legionel·la
    - . Substitucions de programadors no operatius del sistema d'escalfament
  - · Beneficis
    - . Millora de l'eficiència energètica del sistema
    - . Garanties sanitàries
    - . Més comoditat en l'ús de les instal·lacions

Així les coses, i després de quatre anys d'experiència, i comptabilitzades les incidències i les inversions necessàries, estem en condicions de mostrar l'economia del servei.

Inversions 2014 / Resultat econòmic 2014

Servei piscina	
Entrades i abonaments	9.722,49 €
Jardineria	-2.033,80 €
Manteniment aigua	-7.998,27 €
Manteniment instal·lacions	-3.713,48 €
Neteja	-2.302,79 €
Reparacions i obra civil	-1.307,34 €
Subministraments	-1.872,04 €
Socorristes	-8.561,20 €
Dèficit servei piscina	**-18.066,43 €**
Cursets	-235,53 €
Dèficit acumulat	**-18.301,96 €**
Amortització de les inversions	
Amortització automatització (5 anys)	-614,83 €
Amortització adaptació a normativa (20 anys)	-396,50 €
Dèficit total	**-19.313,28 €**

Malgrat les pèrdues econòmiques, la piscina reporta molts beneficis socials. El que caldrà els propers anys, és aconseguir la màxima eficàcia de la instal·lació per tal de reduir costos.

Gaudiu-ne! ■

Les Festes Majors

Cesc Salamé Sabater

Les festes majors són moments de retrobament, d'entreteniment, de gaudir de la gent, de jugar, de compartir uns dies de descans, d'obrir el cava, de convidar amics i família. Són moments de nous i coneguts talents, de gegants i capgrossos, de ball, de vermut, de concert, de funció, de concursos, de jocs, de competició, ... i de tot allò que la imaginació ens dugui cada any.
Les festes són un patrimoni del poble, l'economia de les quals ha canviat amb el temps. S'ha passat d'un model en el que la festa era suportada directament pels veïns i veïnes en la major part, al model actual en el que aquesta economia passa majoritàriament pel pressupost municipal. Al llarg d'aquests 4 anys, s'ha volgut mantenir l'equilibri entre l'oferta de la festa i el cost econòmic. D'una banda mantenir un nivell de cost proporcionat a l'economia del moment, i de l'altra i a través de subvencions, de tots els actes que en puguin ser objecte.
Com deia a l'inici, les festes majors són esperades i desitjades, motiu prou consistent per trobar aquest equilibri. La participació de molta gent, amb la comissió de festes i amb l'ajuda voluntària quan hi ha feina, també ha ajudat a reduir despeses. Gràcies a tothom i que puguem fer cada any una festa major més gran!

A continuació, us mostrem un quadre amb les festes del poble i l'aportació de l'Ajuntament en cadascuna d'elles i finalment el resultat econòmic de la festa major d'estiu de 2014. ■

Festa	Aportació municipal	Cost	Durada
Festa Major d'hivern o Festa de Sant Sebastià	Organització i gestió Logística Comunicació	2.000,00 €	2 dies
Festa Major d'estiu o Festa de Sant Roc	Organització i gestió Part de la programació	8.856,94 €	4 dies
Festa Major de Sant Pere de Comalats	Autosuficient	0,00 €	2 dies
Carnaval	Logística	200,00 €	1 dia
Caramelles	200,00 €	200,00 €	1/2 dia
Reis	Logística Comunicació	200,00 €	1/2 dia

Conceptes	Despesa	Ingrés	Resultat
Aportacions		1.200,00 €	1.200,00 €
Legalitzacions i assegurances	-835,67 €		-835,67 €
Bar	-1.589,61 €	2.546,00 €	956,39 €
Càtering	-3.319,35 €	2.560,00 €	-759,35 €
Comunicació	-477,71 €		-477,71 €
Diversos	-1.296,70 €		-1.296,70 €
Espectacles contractats	-6.704,72 €		-6.704,72 €
Lloguer de materials	-1.131,43 €		-1.131,43 €
Personal	-1.917,89 €		-1.917,89 €
Rifa		794,00 €	794,00 €
Teatre		1.110,00 €	1.110,00 €
Tómbola		850,00 €	850,00 €
Transports	-643,86 €		-643,86 €
TOTALS	-17.916,94 €	9.060,00 €	-8.856,94 €

Resum de fets, activitats i actes de juliol a desembre de 2014

JULIOL

05 Els Bastoners de Copons participen a la XXXIX Trobada Nacional a Sant Adrià de Besòs
06 Visita Pastoral del Bisbe de Vic, Romà Casanova: Visita a Sant Pere de Copons, missa i inauguració de la rehabilitació de la teulada de Santa Maria de Copons, cercavila, visita al pedró i pre-estrena dels Goigs de Sant Magí. Dinar de germanor de les Parròquies de Ponent a la Sala Polivalent
12 El Francesc Solé Duocastella guanya la Ronda dels Cims (Andorra Ultratrail Vallnord)
13 Els Bastoners de Copons participen a la Cercavila Cultural de Camp de Rei, a Vilanova del Camí
14 Visita a l'Observatori astronòmic de Pujalt, organitzada per l'AMPA de l'escola
28 Comença el Camp de Treball per recuperar el Molí del Mig

AGOST

01 Finals de curs dels Cursets de natació: Exhibició, entrega de diplomes i berenar
07 Matinal arqueològica infantil al Molí del Mig
10 Actuació dels Grallers de Copons a Cabrera d'Anoia
12 Comença la Festa Major amb una activitat de paintball, a Catpaintball
13 Partits de futbol sala Copons – Sant Martí de Sesgueioles (benjamins, infantils i femení)
14 Finalitza el Camp de Treball per recuperar el Molí del Mig
14 Gimkana. Presentació del documental d'entrevistes, a càrrec del Grup Memoral Copons a la Sala Polivalent i sopar amb música al Bar de la Piscina
15 Missa solemne de Festa Major amb benedicció i repartiment d'aigua de Sant Magí. Tot seguit vermut i ballada de sardanes amb el Quintet de cobla Terres de Marca. A la tarda cercavila, berenar i l'espectacle infantil "Queviures" a càrrec de Deparranda. Nit de teatre amb la presentació de la nova obra del grup de teatre La Barraca "Foto el camp!"
15 Actuació dels Grallers de Copons a Capellades amb els Falcons de Vallbona
16 Cursa d'orientació i jocs a la Piscina. A la tarda jocs per nens i nenes al Poliesportiu. Ball de tarda i ball de nit amb l'orquestra Liberty
16 Actuació dels Grallers de Copons a Barcelona amb els Falcons de Vallbona
17 Sortint de missa, vermut a la Plaça amb l'actuació dels Bastoners de Copons i del duet de violí i acordió "De vellut". Jocs per nens i nenes a la tarda al Poliesportiu i sopar de final de festa a la Plaça Ramon Godó, amb el tradicional espectacle popular "Puja a l'escenari!"
24 Els Grallers de Copons acompanyen els Falcons a la Festa Major de Vallbona d'Anoia

SETEMBRE

05 Els Grallers de Copons acompanyen els Falcons de Vallbona a Breda
06 Els Bastoners de Copons ballen a la Festa Major de Calaf
06 Els Grallers de Copons acompanyen els Falcons de Vallbona a Castellcir, a la Trobada de Falcons de Catalunya
07 Els Grallers de Copons acompanyen els Falcons a la Festa Major de Piera
11 Diada
13 Els Grallers de Copons acompanyen els Falcons a Vallbona d'Anoia pel seu 14è aniversari
15 Comença el curs a l'escola
19 Espectacle de titelles "El llop ferotge" de la Cia. del Príncep Totilau a la Plaça Ramon Godó
20 Els Grallers de Copons acompanyen els Falcons de Vallbona d'Anoia a Vallbona de les Monges
20 Francesc Solé Duocastella queda segon a l'Ultra-Pirineus.
27 Els Grallers de Copons acompanyen els Falcons a la Festa de la Gent Gran de Vallbona d'Anoia

OCTUBRE

04 Primera visita turística guiada pel "Copons dels Negociants", impulsades per l'Ajuntament i el Consorci de Promoció de l'Alta Anoia
06 Inici de la microgimnàstica a la Sala Polivalent
07 Visita del diputat d'Infraestructures, Urbanisme i Habitatge, Sr. Marc Castells
13 Inici de les obres d'urbanització de la carretera
14 Connexió definitiva del subministrament elèctric a la Sala Polivalent
17 Els alumnes de l'escola van d'excursió a la muntanya de Montserrat
20 Tarda Jove: Cineforum amb "La petita Miss. Sunshine" a la Sala Polivalent
23 Espectacle familiar del Bibliobus "Inventem sons" de Pep Gol, a la Sala Polivalent
24 A cau d'orella: Aprenem a explicar contes. Sessió de contes pels alumnes de l'escola amb l'Anna Garcia
25 La colla petita dels Bastoners de Copons ballen a la Festa dels Súpers, Barcelona
25 Intercopons: Primera sessió del Taller de scrapbooking a càrrec de la Sílvia Rodulfo
31 Els alumnes de l'escola van a Castellfollit de Riubregós a celebrar la castanyada amb tota la ZER
31 Castanyada al Pla de Missa oranitzada per l'AMPA de l'escola: Berenar, torrada de castanyes

NOVEMBRE

03 Sessió al Circuit de Salut
07 Comencen les sessions A cau d'orella: Aprenem a explicar contes, amb l'Anna Garcia
08 Comença el Curs d'iniciació al Tècnic Esportiu per joves de 16 a 29 anys, a la Sala Polivalent
08 Intercopons: Taller de conserves i confitures a càrrec del Ricard Closa
09 Procés participatiu 9N
14 Sessió al Circuit de Salut
15 Intercopons: Segona sessió del Taller de scrapbooking a càrrec de la Sílvia Rodulfo
21 Xerrada "Els canvis en l'adolescència" a la Sala Polivalent
24 Celebració de Santa Cecília amb audició dels alumnes de l'escola que toquen instruments, a la Sala Polivalent
29 Intercopons: Taller de pizzes creatives i coc de recapte a càrrec del Ricard Closa

DESEMBRE

09 Els nens i nenes de l'escola surten a buscar el Tió
10 Els alumnes de l'escola fan volar estels al Camp de futbol
14 Fira de Santa Llúcia amb parades, cantada de nadales i exposició de portades de Camí Ral, a la Sala Polivalent
22 Cantada de nadales pels carrers del poble a càrrec dels alumnes de l'escola. A la tarda cantada a la Sala Polivalent
23 Els nens i nenes de l'escola fan cagar el tió
23 Cantada de nadales als pessebres de les cases
24 Missa del Gall i concert de nadales à càrrec dels músics de Copons
26 El Patge Faruk visita els nens de Copons i recull les cartes pels reis de l'Orient

La veu **del violoncel**

Ricard Closa Martínez / www.contacontes.blogspot.com

A l'hora exacta i amb la precisió gestual acostumada Dimitri Iutxenco es lleva, mentre Sant Petersburg desperta immersa en l'atmosfera gèlida de finals d'hivern. Després d'esmorzar, com cada matí i amb el rigor propi d'un militar, agafa el violoncel, li treu una pols inexistent amb la baieta de llana, el guarda dins la funda i s'encamina cap al carrer calcant les passes del dia anterior, rajola per rajola. Creua el Neva pel pont de Trotski i entre el tercer i el quart fanal s'apuja el coll de l'abric per evitar que el vent li glaci el clatell. No gaire lluny, damunt les aigües platejades del riu, encara hi suren els darrers blocs de gel en una lenta deriva cap al Bàltic. Al travessar els jardins del Camp de Mart, davant la flama eterna que recorda els sacrificis de la revolució, s'atura en un quiosc i demana un exemplar del Smena. El quiosquer li'n dona un i afegeix uns copets amables a l'esquena del vell músic, intercanvien unes paraules i els bafs que surten de les seves boques es barregen. Més tard, al passar pel costat de l'Església de la Sang Vessada, Dimitri es treu el rellotge de butxaca, el contempla un instant per confirmar que és l'hora que sap que ha de ser i segueix en direcció a l'entrada de les Galeries de l'avinguda Nevski per on emboca al metro. Un cop a baix, descarrega el violoncel, s'asseu al segon banc del vestíbul principal sota la mirada hieràtica dels dos atlants que fan de columnes de la gran nau i es disposa a tocar. Tanca els ulls i amb l'exactitud d'una equació matemàtica comença a fregar l'arc per damunt les cordes i les notes del Preludi de la suite núm. 1 de Bach comencen a omplir, nues i nítides, cada angle de l'atri versallesc que els excessos soviètics van fer tan exuberant. Executa així, una darrera l'altra, com un rellotge, les mateixes peces de cada dia i avui no seria una excepció, si no fos perquè un fet inusual li trencarà la rutina i el trasbalsarà d'una manera extraordinària. Just a mitja interpretació de la Sarabande, desclou per un instant els ulls i se sorprèn de la presència a escassos centímetres d'una nena que el contempla amb la mirada atenta i que imita amb la veu el so del violoncel. Amb admiració, veu com de la gola d'aquella criatura en surt una repetició exacta del so que ell mateix emet amb l'instrument, una tonada preciosa, celestial, modulada per uns llavis delicats que fluctuen amb dolçor per deixar escapar aquella música meravellosa. Dimitri, sense adonar-se'n deixa de tocar i escolta amb devoció a la nena i nota un pessigolleig que li ressegueix l'esquena, com si la música que emet la veu d'aquell infant el penetrés fins l'ànima adormida de fa anys i li recordés que va ser la passió el que el va dur a fer-se músic. Això passava molt abans de triomfar a l'Opera Bolshoi, de jove; abans de viatjar per mitja Europa ensenyant el seu virtuosisme apassionat; abans de conèixer la seva esposa i de perdre-la en aquell malaurat accident, fet que li esquerdà la vida. De sobte, el pessigolleig es converteix en un dolor opressiu al pit, lleu primer, però més intens després i amb una clara irradiació cap al braç. A poc a poc, així que la suite de Bach arriba al final, la vista se li entela i, amb el somriure de la nena com a darrera visió, Dimitri tanca els ulls, esvaït.

Més tard, en una de les habitacions de l'hospital Medpalace, a l'avinguda Txaikovskogo, Dimitri jeu desconcertat mentre el doctor li explica: "Faci's càrrec de la situació, amic meu, tot i que la simptomatologia és la d'un infart agut de miocardi i malgrat que, en efecte, les seves artèries coronàries estaven completament obturades, no puc fer valdre el seu cas i efectuar el càrrec a la mutualitat que té contractada. El fet que en desembussar-li les venes del cor, tan sols en sortissin notes musicals atapeïdes i endarrerides de fa molt de temps, me'n desautoritza del tot". ■

Mini entrevistes

I tu què ens recomanes?

Emma Vila Serra

Carles Mas

Un llibre per llegir:
"Azteca" de Gary Jennings.

Una pel·lícula per passar-s'ho bé:
"Único testigo".

Música per escoltar:
La música dels anys 80-90.

Un viatge per recordar:
El que vaig fer amb l'escola cap a la zona del nord d'Espanya, Astúries i el País Basc.

Un viatge pendent:
A Amèrica del Sud.

Un hobby per desconnectar:
Córrer.

Un plat per assaborir:
Els caragols fets de qualsevol manera.

El teu racó preferit de Copons:
El camí de la Serra de dalt el ciment.

Rosa Mata

Un llibre per llegir:
"El clan del oso cavernario" de Jean Marie Auel.

Una pel·lícula per passar-s'ho bé:
"Intouchables" (Intocables).

Música per escoltar:
Un grup anomenat Muse.

Un viatge per recordar:
A Jordània.

Un viatge pendent:
Algun país d'Amèrica del Sud, Perú Argentina...

Un hobby per desconnectar:
Anar a córrer o a la piscina.

Un plat per assaborir:
Confit d'ànec combinat amb alguna cosa dolça com ara compota de poma, melmelada de tomàquet...

El teu racó preferit de Copons:
El Gorg de Nafre.

Senyeres

Plaça de l'Església

Argençola

Ramon Serra Llacuna

El poble d'Argençola

El poble d'Argençola és situat a 768 m d'altitud, al sector de ponent del terme, a l'interfluvi de les rieres de Clariana i del Molí, en un promontori al cim del qual hi ha les restes de l'antic castell d'Argençola. El poble és format per un petit grup de cases i per l'església parroquial de Sant Llorenç d'Argençola, esmentada des del 1031; la primitiva, consagrada de nou el 1087, era situada un xic més avall de la nova església, edificada amb pedres del castell i beneïda el 18 de maig de 1891, d'estil neoclàssic. Degut a la seva altitud, es poden gaudir d'unes precioses vistes. ■

Transports

ALSA

Telèfon: 902 42 22 42
Web: www.alsa.es

Calaf - Igualada

Calaf	Copons	Igualada	Barcelona
08:14 h	08:27 h	08:38 h	09:45 h
18:20 h	18:36 h	18:54 h	20:00 h

Igualada - Calaf

Barcelona	Igualada	Copons	Calaf
07:30 h	08:27 h	08:48 h	09:01 h
15:00 h	15:57 h	16:18 h	16:31 h

Hispano Igualadina - Monbus

Telèfon: 902 29 29 00
Web: www.igualadina.com

De dilluns a divendres

Calaf - Igualada

Calaf	Copons	Igualada C.	Igualada E.
06:40 h	06:50 h	07:13 h	07:15 h
10:30 h	10:45 h	10:58 h	11:00 h
13:45 h	14:00 h	14:13 h	14:30 h

Igualada - Calaf

Igualada E.	Igualada H.	Copons	Calaf
09:30 h	09:34 h	09:47 h	9:57 h
11:15 h		11:32 h	11:42 h
18:00 h		18:17 h	18:27 h

ACTUA-LITZAT

Dissabtes

Calaf - Igualada

Calaf	Copons	Igualada C.	Igualada E.
8:00 h	8:15 h	8:33 h	8:35 h
15:15 h	15:27 h	15:38 h	15:40 h

Igualada - Calaf

Igualada C.	Igualada E.	Av. Barcelona	Igualada H	Copons	Calaf
12:00 h	12:10 h	12:12 h	12:14 h	12:27 h	12:37h
	18:45 h			19:15 h	19:30h

Taxis

Parades a Igualada: Passeig Verdaguer, s/n
Servei Taxi 24 hores: Ricard Tomas, Tel. 609 47 82 19

No callis, mulla't **i digues-hi la teva!**
Opinió, retalls d'història, actualitat, esports...

I ara ens ho pots enviar per correu electrònic:
camiral@copons.net

Horari atenció públic ajuntament
de dilluns a divendres de 9 h. a 13 h.
dijous tancat

www.copons.net

Menú migdia

Servei de menú diari

L'Ajuntament de Copons inicia el servei de menú migdia per a qualsevol persona resident al poble. Aquest servei està pensat, principalment, per a les persones amb la seva autonomia limitada, encara que tothom pot fer-ne ús.

Per més informació dirigir-se a l'ajuntament.

Telèfons d'interès

Ajuntament de Copons info@copons.net	93 809 00 00
Consultori Mèdic	93 809 01 50
Assistenta Social	93 809 08 80
Servei de Podologia: Judit Muns	637 94 38 76
Àrea Sanitaria Rural	93 805 38 18
Associació Defensa Forestal	93 809 00 00
Bombers (emergències)	112
Ambulàncies i Emergències Mèdiques	061
Mossos d'Esquadra (emergències trànsit)	088
Mossos d'Esquadra (Igualada)	93 875 98 40
Protecció Civil Igualada	93 803 12 34
Repsol Butano	93 803 15 17
Avaries gas / Insmagas	901 12 12 12
Fecsa	900 77 00 77
Aigües de Rigat	93 803 14 83
Telefònica Avaries	1002
Antena col·lectiva	616 52 23 13
Correus	93 869 85 94
Oficina Consorci Turisme Alta Anoia	93 868 03 66
Escola	93 809 01 42
Bàscula pública	647 36 42 76
Bibliobús Montserrat b.Montserrat@diba.es	616 98 83 52

Establiments i empreses

Tot Circ info@totcirc.com	938 090 081 686 837 225
Queviures Mas	938 090 002
Fleca Lliró	938 090 075
Brodats Sala Farré SCP	938 090 027
Escorxador, Closa i Fills	938 090 036
Fusteria Josep Tomàs | Col·lecció d'eines tradicionals de fusteria	938 090 093 655 813 952
Bar Piscina de Copons	938 090 841
Centre Dankaes	650 463 834
Autoreparacions Lliró	609 590 450
CatPaintball	629 064 539

Constructors:

Rafael Solé	699 294 732
Francesc Pascual	636 412 160

Ramaders:

Cal Torra de la Masia	938 090 187
Antoni Marimon	699 775 580
Manel Marimon	686 617 457
Granja Argullol	938 090 032

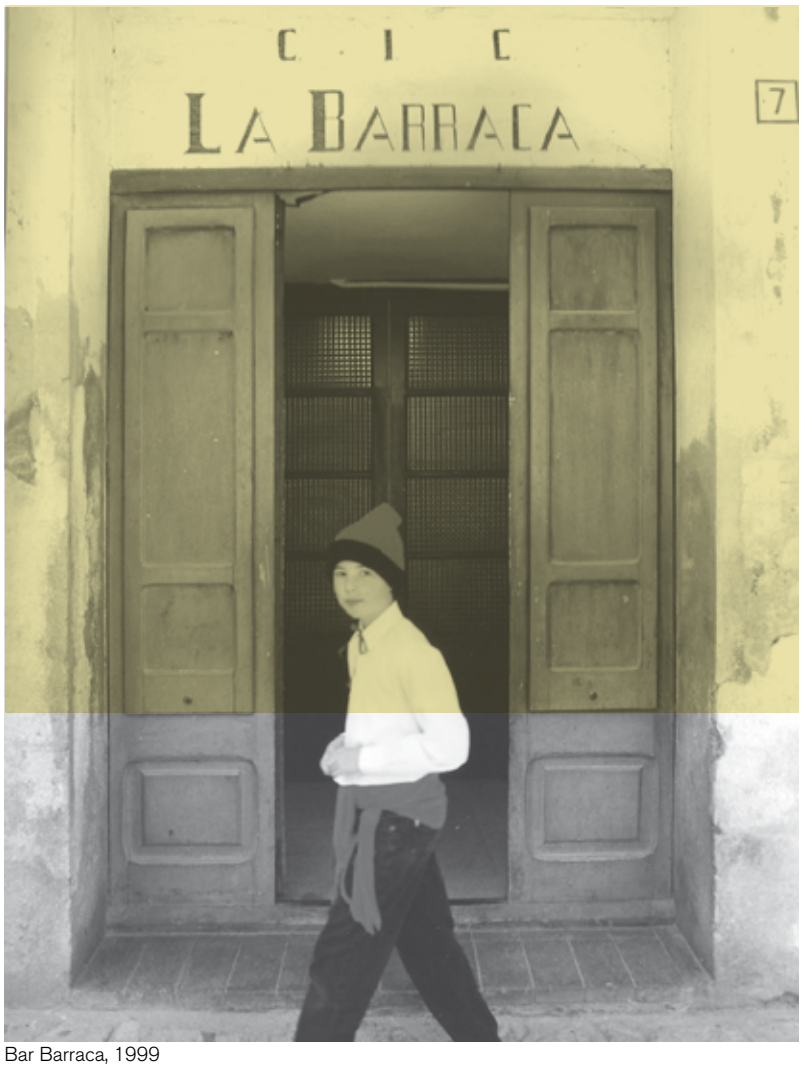

Bar Barraca, 1999

Ca la Minga

Bar Barraca, 1999

Sala de festes desconeguda

Nens bar

Homenatge socis, Centre Instructiu Coponenc

Bar Barraca, 2003

Cal Reiet, 2002

CEDIDES PER L'ARXIU MEMORAL